

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

**דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2016 -
בלתי מבוקרים**

דוח הדירקטוריון

דוחות כספיים ביניים

	.1 תיאור החברה	
3	1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה	
4	1.2 תחומי הפעילות של החברה	
4	1.3 החזקות החברה	
	.2 תיאור הסביבה העסקית	
5-14	2.1 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	
15-17	2.2 התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כללית בתקופת הדוח	
18-20	.3 אירועים מהותיים בתקופת הדו"ח	
	.4 הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד	
21-31	4.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות	
32	4.2 תזרים מזומנים	
32	4.3 מקורות מימון	
33	.5 חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	
	.6 היבטי ממשל תאגידי	
33-34	6.1 גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים	
35	6.2 אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי	
35-36	6.3 היערכות החברה ל-Solvency II	
36-37	6.4 שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה	
37-38	6.5 אירועים לאחר תאריך המאזן	

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דין וחשבון הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2016

דוח זה, העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסויימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה" "החברה סבורה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("הכשרה ביטוח" או "החברה") מתכבדת להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופת הרבעון שנסתיים ביום 30 בספטמבר 2016.

דוח זה סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בחודשים ינואר עד וכולל ספטמבר של שנת 2016 ("תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, במתכונת מצומצמת של העניינים בהם הוא עוסק, ובהתאם לחוזר המפקחת על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "המפקחת") מיום 20 בינואר 2014 בדבר "עדכון הוראות בדוח תקופתי של חברות ביטוח" והעדכון לחוזר זה מיום 26 בינואר 2015. הדוח נערך בהתחשב בכך שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של הכשרה ביטוח לשנת 2015.

1. תיאור החברה

1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה:

הכשרה ביטוח, הינה חברה פרטית שהינה תאגיד מדווח¹, הפועלת בכל ענפי תחום הביטוח הכללי ותחום ביטוח החיים. החברה הינה חברה בת בשליטה ובעלות של חברת הכשרה החזקות ביטוח בע"מ ("החזקות ביטוח") בשיעור של כ-53.60%. כמו כן, מר אלי אלעזרא, בעל השליטה בחברה, מחזיק שיעור נוסף של כ-41.65%, מהם 1.87% ישירות, 34.67% באמצעות אפרידר החברה לשיכון ופיתוח ישראל בע"מ ("אפרידר"), חברה פרטית בבעלותו ובשליטתו של מר אלי אלעזרא, ו-5.11% באמצעות אלעזרא החזקות בע"מ, חברה פרטית שהינה תאגיד מדווח², בבעלותו ובשליטתו של מר אלי אלעזרא³.

על פי נתוני הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016, שפרסמו חברות הביטוח הפועלות בישראל, מהווה הכשרה ביטוח כ-5.3% משוק הביטוח הכללי בארץ וכ-2.8% משוק ביטוח החיים.

החברה פועלת וכפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981, והתקנות שהוצאו על פיו. התקנות קובעות, בין היתר, הוראות בנוגע להון העצמי המינימאלי הנדרש ממבטח, תקנות ומגבלות השקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח, עקרונות בדבר חישוב תביעות תלויות ועקרונות חשבונאיים לעריכת הדוחות הכספיים.

¹ כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

² ראה ה.ש. 1 לעיל.

³ כמו כן, הגב' איריס טרמצ'י, מחזיקה ב-3.53% מהונה המונפק והנפרע של החברה והגב' אתי אלישקוב, מחזיקה ב-1.21% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

1.2. תחומי הפעילות של החברה:

החברה פועלת במסגרת שני תחומי פעילות עיקריים:

1.2.1. **תחום הביטוח הכללי** הכולל שלושה ענפי פעילות עיקריים: ענף רכב חובה, ענף

רכב רכוש וענף ביטוח כללי אחר הכולל את יתר תחומי הביטוח הכללי שאינם רכב. עיקר פעילותה של החברה הינו בתחום הביטוח הכללי, בעיקר בענף רכב רכוש וענף רכב חובה.

1.2.2. **תחום ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך** המתמקד בעיקר בחיסכון (במסגרת

פוליסות ביטוח לסוגיהן וקופות גמל) לתקופת פרישה וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, ביטוח בריאות המזכה בפיצוי כספי בגין מחלות קשות ועוד.

1.3. החזקות החברה⁴

למועד הדו"ח אין לחברה החזקות למעט החזקותיה במלוא הון המניות של פנינת אפרידר בע"מ (איגוד מקרקעין), חברה פרטית שהתאגדה בישראל ביום 24.02.2009 (להלן: "פנינת אפרידר"). לתקופת הדו"ח מחזיקה פנינת אפרידר בנכס מקרקעין בעיר אשקלון.

⁴ לחברה החזקות נוספות בחברות לא פעילות אשר אינן נכללות בדוח.

2. תיאור הסביבה העסקית

2.1. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

תחומי הפעילות של החברה בתחומים השונים נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים.

להלן תיאור קצר של הוראות דין החלות על החברה לרבות חוקים, תקנות, חוזרים וטיוטות אשר להם השלכה מהותית על עסקי החברה ופורסמו החל ממועד פרסום הדוח התקופתי של החברה לשנת 2015 ועד למועד פרסום דוח זה.

הגוף המפקח על עסקי הביטוח של החברה הינו אגף שוק ההון, ביטוח חיסכון במשרד האוצר. כמו כן, בהיות החברה תאגיד מדווח ולאור העובדה שאגרות החוב שלה מוחזקות בידי הציבור, כפופה היא לדיני ניירות ערך ומפוקחת בהקשר זה על-ידי רשות ניירות ערך. בנוסף החברה כפופה להוראות דיני החברות החלות על חברות אגרות חוב.

2.1.1. הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות

2.1.1.1. חוק הריכוזיות

בהמשך לאמור בסעיף 1.1.2 בחלק א' לדוח התקופתי, נקבע, כי במסגרת חוק הריכוזיות בוצעו תיקונים עקיפים במספר חוקים נוספים כגון: חוק החברות, חוק הפיקוח, חוק קופות גמל וחוק ניירות ערך. החוק מגביל, בין היתר, את פעולתן של קבוצות המאוגדות במבנה פירמידלי, רב שכבתי, ומחייב אותן לצמצם את שכבות הפירמידה. החל מיום פרסום החוק, נאסר על חברת שכבה שניה, לשלוט בחברה שכבה אחרת, קרי מבנה החזקה פירמידלי יוגבל לשתי חברות שכבה בלבד, כאשר ביחס למבנים פירמידליים קיימים (כדוגמת מבנה ההחזקות בקבוצה) נקבע, כי חברה שביום פרסום החוק היא חברת שכבה שניה, רשאית להמשיך ולשלוט בחברת שכבה אחרת עד תום שש שנים מיום פרסום חוק הריכוזיות אם שלטה בה לפני יום הפרסום. חברת שכבה הוגדרה כחברה שהינה תאגיד מדווח, לרבות חברת אגרות חוב.

על פי הגדרת החוק הני"ל, בתקופת הדוח התקיים בקבוצה מבנה פירמידלי בן 3 שכבות – אלעזרא החזקות, החזקות ביטוח והחברה. בנסיבות אלה, בהן הקבוצה נדרשת לעמוד בהוראות חוק הריכוזיות, פורסם על ידי הכשרה החזקות ביום 10 בנובמבר 2016 דוח בדבר הודעת פדיון מוקדם מלא לאגרות חוב (סדרה ד') שלה. הפדיון המוקדם צפוי להתבצע ביום 27 בנובמבר 2016. בכך צפויה הכשרה החזקות לחדול מלהיות תאגיד מדווח ולהפוך לחברה פרטית.

2.1.1.2 הגבלות על מינוי וכהונה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף מוסדי

בחודש ינואר 2016, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הגבלות על מינוי וכהונה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף מוסדי), התשע"ו-2016. מטרת הטיוטה האמורה הינה להגביר את האפקטיביות של מנגנוני בקרה ופיקוח בגוף המוסדי, לצמצם פוטנציאל לניגודי עניינים בפעילותם, לחזק את עצמאות גוף מוסדי ובעלי תפקיד מרכזי בו ולהבטיח את מהימנותם של בעלי תפקיד מרכזי. במסגרת הטיוטה, מוצע, בין היתר, לאסור על בעל שליטה בגוף מוסדי, או קרובו, לכהן כבעל תפקיד מרכזי באותו גוף מוסדי, למעט כהונה כדירקטור, לקבוע כי לא ימלא אדם תפקיד מתפקידיו של בעל תפקיד מרכזי בגוף מוסדי, אלא אם כן מונה לתפקיד כדון, וכן לקבוע כי לא יפגע אדם בשיקול הדעת העצמאי של בעל תפקיד מרכזי.

2.1.1.3 אחזור מידע אישי

בהמשך לטיוטה שפורסמה ביום 23 במאי 2016, פורסם חוזר "אחזור מידע אישי" שמטרתו לקבוע הוראות שיאפשרו הנגשת המידע האישי עבור המבוטחים. בהתאם לחוזר, האחזור האישי יחולק לאזורי משנה: א) האחזור הראשון יכלול את פרטי המבוטח שכוללים את שמו, שמות המוטבים, פרטי קשר וכיו"ב; ב) האחזור השני יכלול פירוט של מוצרי הביטוח שברשות המבוטח, לרבות פוליסות מסולקות. אזור זה יכלול את שם הפוליסה, מועדי תחילתה וסופה, עיקרי הכיסוי הביטוחי, סך הפרמיה, כתבי שירות, דוח תביעות וכיו"ב; ג) אזור משנה נוסף יכלול את כל הפוליסות שאינן בתוקף על פי אותם פרמטרים הכלולים באזור הפוליסות התקפות. אזור משנה נוסף הוא אזור התביעות - באזור זה ירוכזו כל התביעות שהגיש המבוטח בשלוש השנים שקדמו למועד האחזור האחרון. כאן יפורטו שם הפוליסה מכוחה הוגשה התביעה, תאריך הגשתה, סטטוס התביעה, מסמכים והודעות כפי שנקבעו בחוזר ישוב תביעות וכל המסמכים שהוגשו על ידי המבוטח בנושא התביעה. בנוסף לאמור לעיל, החוזר קובע כי על חברות הביטוח לאפשר למבוטחים להעביר אליהן מידע בכלים טכנולוגיים. בחוזר מפורטות הוראות בדבר אזורי מידע אישי של מבוטחים, וסוג המידע שחברות הביטוח צריכות לכלול באתרי האינטרנט ובאפליקציות הטלפון החכם הניתנים כשירות למבוטחייהן. החוזר יכנס לתוקף ביום 30 במרץ 2017.

2.1.1.4 צירוף לביטוח

בחודש יוני 2016 פרסמה המפקחת חוזר צירוף לביטוח (המהווה עדכון לחוזר צירוף שפורסם בחודש יולי 2015) החוזר עוסק בדרך התנהלות חברות וסוכני ביטוח בעת צירוף לביטוח, הוספת כיסוי או חידוש. החוזר כולל, בין היתר, הוראות להתאמת הביטוח המוצע לצורכי המועמד, אופן ביצוע שיווק ביטוח באופן יזום וקבלת אישור המועמד לשיווק זה, מסירת מידע טרם כריתת חוזה הביטוח ולאחריו לרבות הנחיות בנוגע למבנה הנדרש לדף פרטי הביטוח, קבלת

הסכמת המועמד לביטוח לכריתת החוזה וחובות תיעוד ובקרה. כמו כן, התווספו לחוזר הוראות בנושא השוואה וביטול של פוליסה מקורית.

2.1.1.5. טיוטת חוזר ביטול פוליסת ביטוח

בחודש יוני 2016 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר ביטול פוליסת ביטוח, בהתאם לחוק חוזה ביטוח ביטול זה נעשה על פי הנהוג בחברת הביטוח. מטרת חוזר זה לקבוע הוראות אחידות לאפשרויות ביטול הפוליסות של המבוטח, והגדרת הפעולות הנדרשות לביצועו אשר בהתקיימן, תבוטל הפוליסה.

2.1.1.6. חוזר חתימה גרפית ממוחשבת

בחודש אוגוסט 2016 התפרסם חוזר חתימה גרפית ממוחשבת. החוזר האמור מעדכן חוזר משנת 2012. מטרת החוזר הינה להסדיר את אופן השימוש בחתימה ממוחשבת בתהליך העבודה של סוכנים וגופים מוסדיים מול הלקוח. החוזר מגדיר מהו אישור ממוחשב - שניתן ונשמר באופן ממוכן. כמו כן התווספה הגדרה "חתימה ממוחשבת", הכוללת גם אישור ממוחשב. למעשה החוזר מאפשר לבעל הרישיון להחתים את הלקוח ואת המעסיק בחתימה ממוחשבת, לאחר שזוהה ואומת. הוראות חוזר זה חלות על כל בעלי הרישיון ועל כל הגופים המוסדיים. תחילתו של החוזר ביום פרסומו. עם זאת החובה של גוף מוסדי לקבל מסמך אשר נחתם באישור ממוחשב, תחל ביום 1 בינואר 2017.

2.1.1.7. ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים

בחודש אוגוסט 2016 התפרסם חוזר ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לקבוע עקרונות להגנה על נכסי החברה בכדי להבטיח את שמירת זכויות המבוטחים באמצעות שמירה על סודיות, שלמות, וזמינות נכסי המידע, מערכות המידע, התהליכים העסקיים ופעילותה התקינה של החברה. ניהול סיכוני סייבר יכול פעולות של מניעה, נטרול, חקירה והתמודדות עם איומי ואירועי סייבר לצמצום השפעתם והנזק הנגרם מהם, בטרם התרחשותם, במהלכם ולאחריהם. החוזר מחייב את הגופים המוסדיים לאמץ מדיניות של ניהול סיכוני סייבר בכל הרמות ומגדיר את אחריותם של האורגנים בגוף המוסדי (לרבות דירקטוריון, מנכ"ל וכיו"ב) לניהול תקין של תחום סיכוני סייבר בחברה. החוזר יכנס לתוקף ביום 2 באפריל 2017.

2.1.1.8. הקמת ממשק אינטרנטי

בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה טיוטת חוזר בעניין הקמת ממשק אינטרנטי, שמטרתה לקבוע הוראות דיווח לממונה על שוק ההון, שיאפשרו למבוטחים לאתר את כל מוצרי הביטוח שלהם במקום אחד. חוזר זה נועד כדי להגדיר את הדרישות מחברות הביטוח לצורך הפעלת הממשק. כדי להקים את הממשק האמור, על חברות הביטוח להעביר למפקחת קובץ עם נתונים שונים המפורטים במסמך, אודות כלל המבוטחים בחברה. בין הפרטים שעל חברת הביטוח להעביר: מספר

ת"ז של המבוטח, מספר הפוליסה, סוג המוצר, מועד תחילת הביטוח, סך הפרמיה השנתית בפועל ונתונים נוספים. הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח, ועל הענפים: ביטוח חיים, ביטוח חיים קבוצתי הדדי, ביטוח בריאות לעניין אלה: ניתוחים מהשקל הראשון, ניתוחים משלימים לשב"ן, השתלות, תרופות, ניתוחים בחו"ל, ייעוץ ובדיקות, סיעוד, תאונות אישיות, מחלות קשות, שיניים, עובדים זרים ושוהים בחו"ל. ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי). ביטוח מקיף לדירות ולבתי עסק.

2.1.1.9. טיוטת חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות

למשיכה והעברת כספים - חוזר מתקן

בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה טיוטת חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים - חוזר מתקן. במסגרת הטיוטה האמורה עודכנה הגדרת "משך זמן טיפול בתביעה" - כך שהצגה לראשונה של תביעה יכולה להיעשות בין היתר בטלפון, פקס או דואר אלקטרוני. נמחק המונח "תביעות שאושרו", ובמקומו נעשה שימוש במונח "תביעות ששולמו". במונח "תביעות שנסגרו בפשרה" - הוכנסו גם פשרות ששולמו לפני משורת הדין. "תביעות שבוטלו" כוללות כעת גם תביעות אשר התובע לא הגיב לאחר שנמסרו לו שתי הודעות עוקבות מהחברה. סגירת תביעה כאמור תתאפשר לאחר 180 ימים ממועד הגשת התביעה. קובץ הדיווחים השתנה. יש לציין בביטוח רכב חובה למשל, כמה תביעות נסגרו עד 60 יום (במקום כמה תביעות נסגרו עד 120 יום שהיה בחוזר הקודם). ובשאר התחומים כמו ניתוחים, השתלות, תאונות אישיות, אשפוז, תרופות, ריסק מוות קבוצתי, קצבת שארים ועוד, יש לציין כמה תביעות נסגרו עד 14 יום (במקום עד 60 יום בחוזר הקודם). סביר שנתון זה יהא בעל משמעות בהיבט של מדידת השירות של חברת הביטוח.

2.1.1.10. החזון דיגיטלי של משרד האוצר

ביום 31 באוגוסט 2016 התפרסם נייר עמדה בעניין חזון דיגיטלי במטרה להתוות את חזון אגף שוק ההון בנושא הדיגיטציה בגופים המוסדיים ולתאר שורה של צעדים פנימיים וחיצוניים שבכוונת האגף לבצע במטרה לקדם את התשתית הטכנולוגית ואת הדיגיטציה בענף. בהתאם לעמדת האוצר החזון הדיגיטלי עומד על ארבע רגליים עיקריות: 1. מובייל - היכולת להיות מקושר בכל זמן ובכל מקום לכל שירות; 2. האינטרנט ומכשור "לביש" - היכולת לקיים ניטור וחיתום רציף אחר הלקוחות, להתאים את המוצר לאורח חייהם והשינויים במהלכם; 3. ביג דאטה/ כריית מידע/ ניתוחים סטטיסטיים - היכולת להכיר את הלקוח טוב יותר, ולהתאים מוצרים באופן טוב יותר, ולשווקם בצורה מתאימה ואפקטיבית יותר; 4. ענן - וירטואליזציה של משאבי מחשוב והיכולת לשעבד יכולות עיבוד רבות בצורה נקודתית. במסמך מפורטים שלושת הרבדים, שעל פי המפקחת, הדיגיטציה משתקפת בהם: 1. בממשק בין גופים מוסדיים ולקוחות. 2. מערכות המידע בגופים המוסדיים. 3. בתוך אגף שוק ההון. בהתאם לפרסום ועל מנת

לעודד את הגופים המוסדיים לבצע השקעות, משרד האוצר הצהיר כי גופים מוסדיים שיציגו תוכנית אסטרטגית להיערכות לעידן הדיגיטלי, ולשיפורים טכנולוגיים, יזכו להקלות בדרישות ההון בהתאם לנוסחה קבועה מראש.

2.1.1.11. כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים

במהלך חודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת עדכון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים. חוזר זה מהווה נוסח עדכני לחוזר שהתפרסם בחודש פברואר 2016. מטרת העדכון הינה לאפשר העמדת הלוואות המהוות ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק המכר דירות, לצורך מימון פרויקטים של בנייה, שלא במסגרת החרגי של ה-3%. החוזר מגדיר את התנאים בהם גוף מוסדי צריך לעמוד על מנת להעמיד את הלוואות האמורות. במסגרת העמדת הלוואה כאמור, יוכל גוף מוסדי להסתמך על מודל הדירוג של הבנק ובלבד שעקרונותיו של מודל הדירוג יאושרו על-ידי ועדת השקעות של הגוף המוסדי לפחות אחת לשנה.

2.1.1.12. טיוטת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור

בחודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר בירור ויישוב תביעות המהווה תיקון לחוזר משנת 2011. במסגרת התיקון מוצע להטיל חובה על גוף מוסדי לערוך בדיקה אגב כל פנייה שמתקבלת אצלו (בין אם ישירות על ידי המבוטח ובין באמצעות הפיקוח) על מנת לגלות ליקוי מהותי, שעשוי לחזור על עצמו או שהליקוי שהתגלה הוא בעל השפעה על קבוצת לקוחות. במידה ואכן מתברר שמדובר בליקוי מהותי על החברה לפעול לאיתור מקרים דומים, להפיק לקחים, לפעול לתיקון הליקוי ולדווח על כך לפיקוח אחת לשנה.

2.1.2. ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.1.2.1. הסכם קיבוצי להגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק

בחודש פברואר 2016 נכנס לתוקפו תיקון 12 לחוק הפיקוח על מוצרים פיננסיים (קופות גמל) תשע"ה-2015. ביום 23.02.2016, נחתם הסכם קיבוצי כללי בין נשיאות הארגונים העסקיים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שעניינו – הגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק (בסעיף זה "ההסכם"). ביום 23/05/2016 נחתם צו הרחבה, המרחיב את הוראות ההסכם על כלל העובדים והמעסיקים במשק. ההסכם קובע, כי שיעור הפקדות בגין "השכר הקובע" של העובד יגדלו בשתי פעימות.

2.1.2.2. תכניות ביטוח חיים בדמי ביטוח קבועים

בחודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת חוזר תכניות ביטוח חיים בדמי ביטוח קבועים. מטרת החוזר הינה קביעת עקרונות למתן החזר למבוטח במקרה של ביטוח או הפחתת סכום הביטוח בכיסוי למקרה מוות בדמי ביטוח קבועים.

החוזר חל על תכנית ביטוח לכיסוי מקרה מוות לתקופה העולה על חמש שנים בדמי ביטוח שאינם משתנים לאורך תקופת הביטוח.

2.1.2.3 אופן שיווק פוליסות תאונות אישיות

בחודש אפריל 2016 פרסמה המפקחת הכרעה עקרונית בעניין אופן השיווק של פוליסות תאונות אישיות. בהתאם להכרעה, על החברה לבצע בדיקה האם נמכרו על ידה פוליסות תאונות אישיות ללקוחות, בהתאם להגדרות הקיימות בהכרעה, ולפנות אל הלקוחות הללו על מנת לתקף את הסכמתם לרכישת הפוליסה או לחילופין ביטול רטרואקטיבי של הרכישה. כמו כן, החוזר קובע הנחיות פנימיות הקשורות בין השאר במעורבות הביקורת הפנימית ודיווחים תקופתיים לפיקוח.

2.1.2.4 טיוטת חוזר "דיווח למפקח על תעריפים בתכניות לביטוח חיים"

בחודש מרץ 2016, פורסם תיקון לטיוטת חוזר דיווח למפקח על תעריפים בתכניות ביטוח חיים. טיוטת החוזר עוסקת בדיווח לממונה על תעריפים בתכניות לביטוח חיים. טיוטת החוזר מסדירה את האופן בו תדווחנה חברות הביטוח על תעריפי הביטוח לצורך הצגתם במחשבון, שיאפשר למבקשים להצטרף לביטוח חיים להשוות בין דמי הביטוח במוצעים על ידי חברות הביטוח השונות.

2.1.2.5 כללים לתפעול מוצר פנסיוני

סעיף 3(ב) לחוק הייעוץ קובע את התנאים שבהם עוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו יהיו רשאים לתת שירותי תפעול למעביד שעבור עובדיו הם נותנים שיווק פנסיוני, ובפרט קובע חובה על העוסק לגבות דמי סליקה בכל חודש מהמעביד, וממנו בלבד, בעבור כל עובד.

חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני, קובע את חובת הסוכן לדווח, מידי חודש לגוף המוסדי, מהו גובה דמי הסליקה שהמעביד מחויב לשלם לו, באמצעות מבנה מוסכם ובאופן ממוכן. עוד נקבע בחוזר החובה של החברה להפחית את הסכום המדווח מעמלות הסוכן. הסכום שהחברה גבתה מעמלות הסוכן, כאמור לעיל, יוחזר ליתרה הצבורה של המבוטח במוצר הפנסיוני. בנוסף לאמור לעיל החוזר מפרט את אופן הצגת המידע לעובד. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים ועל כל סוכני הביטוח הפנסיוני. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017 למעט מספר הוראות שיכנסו לתוקף בשלב מאוחר יותר.

2.1.2.6 מסלולי השקעה בקופות גמל ורשימת מסלולי השקעה – תיקון

בחודש אוגוסט 2016 התפרסם חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל ורשימת מסלולי השקעה - תיקון. התיקון כולל הוספת ההתייחסות למסלולי ההשקעה האפשריים בקופת גמל להשקעה. בהתאם לתיקון, הרי שמסלולי ההשקעה האפשריים בקופת גמל להשקעה יהיו בהתאם לכללים הקיימים לגבי מסלולי השקעה בקרן

השתלמות, לרבות המגבלה בדבר הקמת עד 10 מסלולי השקעה מתמחים ומגבלות נוספות. הוראות החוזר יחולו מיום פרסומו.

2.1.2.7. מסמך הנמקה

בחדש באוגוסט 2016 התפרסם חוזר מסמך הנמקה, המעדכן חוזר קודם בנושא. חוזר זה כולל הוראות לצורך התאמת החוזר הקיים לקופת גמל להשקעה. בהתאם לחוזר נקבע כי ניתן להסתפק במסמך הנמקה ממוקד בייעוץ פנסיוני הנוגע לקופת גמל להשקעה, וכי במקרה של שינוי הפקדות בקופת גמל להשקעה קיימת, ניתן להסתפק בסיכום שיחה בלבד במקום מסמך הנמקה. תחילתו של חוזר זה מיום 1 בינואר 2017.

2.1.2.8. שיווק פוליסות עם מקדם קצבה מובטח

ביום 31 באוגוסט 2016 התפרסם חוזר בנושא שיווק פוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים. החוזר קובע הוראות לעניין המבקש לבצע ניווד וכן קובע הוראות לעניין שימור פוליסות ביטוח חיים כאמור. במסגרת התיקון לחוזר תוקנו הנתונים המוצגים בדף פרטי הביטוח הנמסר למבוטח בקשר לשיעורי הפרמיה וכן תוקן נספח א' לחוזר העוסק בחישוב הפרמיה בכיסוי ביטוחי לאריכות ימים. תחילתו של החוזר במועד פרסומו.

2.1.2.9. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון)

בחדש אוגוסט 2016 פרסמה המפקחת טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון). הטיוטה האמורה מציעה לתקן את התקנות במטרה להסיר חלק מחסמים שלא אפשרו ניווד במקרים מסוימים לרבות ניווד של מי שהחל לקבל קצבת זקנה. בתוך כך, מוצע לבטל את האיסור לפיו לא ניתן להעביר כספים שבעדם המבוטח החל לקבל קצבת זקנה ולקבוע כי העברתם תהיה לשם קבלת קצבת זקנה בלבד.

2.1.2.10. טיוטת עדכון חוזר מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי

בחדש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת טיוטת עדכון לחוזר מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי. העדכון הנוכחי עוסק בעיקר בהרחבת מוצר הביטוח ארוך טווח לתקופת ביטוח העולה על שנה (במקום שנתיים).

2.1.2.11. טיוטה הוראות להתנהלות מבטח במהלך חיי הפוליסה

במהלך חודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר המרכזת מספר הוראות שנקבעו בחוזרים שונים הנוגעות לשלבי הביטוח השונים כגון: צירוף לביטוח, חיתום רפואי, ניסוח תכניות ביטוח ויישוב תביעות. מטרת הטיוטה לקבוע, בין השאר כי: (א) בעת מעבר מפוליסה לביטוח קבוצתי לפוליסת פרט אצל אותו מבטח, מבטח לא יגבה פרמיה עבור פוליסת פרט מהמבוטח, לפני שביטל את הגבייה עבור הפוליסה לביטוח קבוצתי; (ב) מבטח יציין בפני המבוטח כי קיים שוני בהיקף הכיסוי בין פוליסה לביטוח קבוצתי לפוליסת פרט ויציע לו מידע מפורט לעניין זה; (ג) בעת צירוף לביטוח - לגבי רכישת פוליסת ביטוח למתן פיצוי כאשר למבוטח כבר קיימת פוליסת פיצוי זהה, נקבע כי המבטח יוכל לצרף מבטח לכיסוי רק אם המבטח קיבל את אישורו המפורש של המבוטח לביטול הפוליסה הקיימת, או שקיבל את אישורו המפורש של המבוטח לצירוף לאחר שהסביר לו כי צירוף זה הוא עבור שתי פוליסות שונות אשר מבטחות את אותו מקרה ביטוח וכי יגבו ממנו דמי ביטוח עבור שתי הפוליסות; (ד) מבטח לא יעשה שימוש בפרטי אמצעי תשלום שמסר לו מבטח אגב הליך צירוף מסוים שלא לצורך אותו הליך.

2.1.2.12. קווים מנחים לעניין תכנית לביטוח מפני אבדן כושר עבודה

בחודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת חוזר קווים מנחים לעניין תכנית לביטוח מפני אובדן כושר עבודה. מטרת החוזר הינה, קביעת הוראות לנוסח תוכנית ביטוח אבדן כושר עבודה. בין השאר החוזר קובע כי מבנה התכנית יכלול תכנית בסיסית לביטוח אבדן כושר עבודה שאליה ניתן יהיה לצרף הרחבות לפי בחירת המבוטח. בין ההרחבות ניתן למנות: נספח הגדרת עיסוק ספציפי; נספח אבדן כושר עבודה חלקי; נספח תשלום תגמולי ביטוח עבור חלק מתקופת ההמתנה; נספח קיצור תקופת המתנה; נספח ביטול קיזוז פיצוי חודשי מגורם ממשלתי; נספח הגדלת תגמולי הביטוח כתוצאה מגידול בשכר המבוטח; נספח תשלום נוסף במקרה סיעוד. מועד תחילת החוזר נקבע לחודש מאי 2017.

2.1.2.13. טיוטת הבהרה לעניין העלאת דמי ניהול

במהלך חודש ספטמבר 2016 פרסמה המפקחת טיוטת הבהרה לעניין העלאת דמי ניהול. מטרת הטיוטה הינה לקבוע את אופן ההודעה למבוטח על העלאת דמי הניהול הנגבים ממנו בחשבון בעל יתרה נמוכה.

2.1.3. ביטוח כללי

2.1.3.1. מסקנות ועדת וינוגרד – לפירוט אודות מסקנות ועדת וינוגרד והשפעתן על החברה, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016.

2.1.3.2. טיטות תיקון הוראות החוזר המאוחד – נזקי מים בביטוח דירה

בחודש ינואר 2016 פורסמה על ידי המפקחת טיטות תיקון הוראות החוזר המאוחד – נזקי מים בביטוח דירה. מטרת הטיוטה הינה לשפר את השירות שמקבלים המבוטחים אשר רכשו ביטוח דירה ונפגעו בעקבות נזקי מים. במסגרת הטיוטה מוצע, בין היתר, להרחיב את רשימת נותני השירות בתחום נזקי המים הפועלים מטעם חברת הביטוח, כך שתכלול עתה גם נותני שירות פרטיים, שאינם מועסקים על ידי חברות נזקי המים, ליצור דירוג תיקונים לאיכות נותני השירות ופיצוי ללקוחות שלא קיבלו שירות במועד זמנים קבוע.

2.1.3.3. התיקון לחוזר המאוחד בענף רכב חובה

בחודש ינואר 2016 פורסם על ידי המפקחת, תיקון להוראות הקודקס בענף ביטוח רכב חובה (בסעיף זה "התיקון לחוזר המאוחד בענף רכב חובה"). במסגרת התיקון כאמור הסדירה המפקחת את הנושאים שלהלן: (1) עדכון דמי הביטוח לכלי רכב פרטיים בביטוח השירוי (הפול); (2) קביעת תעריף סיכון זהה למבוטח בעל סיכון זהה ללא קשר להיותו מבוטח בודד או חלק מקבוצה מאוגדת; (3) מתן אפשרות לחברת ביטוח להעניק חוזר פרמיה בסוף תקופת הביטוח לנהגים זהירים; ו- (4) ביטול מנגנון ההצמדה האוטומטית של דמי ביטוח רכב חובה למדד המחירים לצרכן. מטרת התיקון לחוזר המאוחד בענף רכב חובה הינה להגביר את התחרות בענף ביטוח רכב חובה ולהתאים באופן מיטבי את דמי הביטוח לסיכון המבוטח ולסיכון של כלי הרכב בהתאם למערכות בטיחות המותקנות בו. הוראות התיקון לחוזר המאוחד בענף רכב חובה יחולו על פוליסות בענף ביטוח רכב חובה שתקופת הביטוח בהן מתחילה ביום 1 במרץ 2016 ואילך, למעט הוראות מסוימות כמפורט להלן. כאמור לעיל, חשוב להדגיש כי תחולת התיקון תבוצע בשלב זה בשלב זה (שלב ראשון) אין חובה להשוות ולהציע מחירים הנמוכים מהפול. עם זאת, החברה נדרשת להיערך הן מבחינה אקטוארית והן מבחינה מיכונית. הפחתת התעריפים תושלם בשנת 2017, עת ייכנס לתוקפו השלב השני של הרפורמה. בשלב השני אשר יחול כאמור בשנת 2017, תבוצע הוזלה נוספת בתעריפי "הפול", אשר תחייב את חברות הביטוח להציג תעריפים שלא יעלו על 90% מתעריף "הפול", כפי שייקבעו על ידי המפקחת. להערכת החברה להוראות התיקון לחוזר המאוחד בענף רכב חובה עשויות להיות השפעה מהותית על תוצאות פעילות החברה בענף. התיקון האמור יגרום לאובדן של פרמיה ופגיעה בשולי הרווח ובנוסף לאובדן תפוקה בסגמנטים נבחרים באופן ישיר ובאופן עקיף ככל שתעבור תפוקה רבה יותר לפול, כך ינבעו הפסדים נוספים במקביל. יובהר כי הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור התנהגות המתחרים והלקוחות בתחילת שנת 2017 (השלב השני).

2.1.4. ביטוח בריאות

2.1.4.1. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים

וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל)

בחודש פברואר 2016, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), תשע"ה-2015 (בסעיף זה: "תקנות ניתוחים"). בתקנות כאמור נקבע, בין היתר, כי נוסח של פוליסת ניתוחים (פוליסה לביטוח ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל כולל התייעצות), יהיה כפוף לתנאי הפוליסה התקנית הקבועים בה. הפוליסה התקנית הקבועה בתקנות ניתוחים כוללת כיסויים בישראל להוצאות ניתוח, לטיפול מחליף ניתוח, לשכר מנתח ולהתייעצויות עם רופא מומחה, וחברת ביטוח לא רשאית לשנות את נוסח התנאים האמורים וכן להוסיף או לגרוע כיסוי מהפוליסה התקנית כאמור, אלא אם כן השינוי אושר מראש ובכתב בידי המפקחת. במקביל לפרסום תקנות ניתוחים פורסם על ידי המפקחת חוזר הוראות יישום לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל). החוזר קובע הוראות לעניין פניית מבטחים למי שהיו מבוטחים בפוליסות ניתוחים ערב תחילתן של התקנות כאמור לשם מתן אפשרות מעבר למבוטחים אלו לפוליסה התואמת את הוראות התקנות וכן מידע שיש למסור למפקחת על הביטוח בנוגע לפוליסות כאמור.

2.2. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח:

להלן תיאור תמציתי, של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

2.2.1. סביבה כללית

מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי הכשרה ביטוח ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות שיכולות לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בהיקף תביעות הביטוח המוגשות לחברה, בתשואות תיק הנוסטרו של החברה ובתשואות תיקי העמיתים. בנוסף, לרמת התעסוקה והשכר במשק השפעה על היקף הפעילות בעסקי ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך.

על פי פרסומי הלמ"ס⁵, צמיחת התוצר ברבעון השני השנה עמדה על כ-4.3% במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות. בשנת 2016 על פי תחזית שגיבשה חטיבת המחקר של בנק ישראל⁶ צפוי התוצר לצמוח בכ-2.8%.

אבטלה - על פי סקר כוח אדם שמבצע הלמ"ס ואשר עודכן ביום 31 באוקטובר 2016, עלה בחודש ספטמבר 2016 שיעור הבלתי מועסקים במשק מתוך כוח העבודה, מנוכה עונתיות, ועמד על 4.9%.

מעבר לסיכון הביטוחי, חשופה החברה גם לסיכונים שוק⁷ (MARKET RISK). סיכון זה נובע משינויים במדדי שוק או מחירי שוק. החשיפה לסיכון זה נובעת מהרכיבים שלהלן:

1. שיעור ריבית - סיכון זה נובע משינויים בשיעורי ריבית אשר משפיעים על שווי השוק של הנכסים בתיק הנוסטרו החברה. הסיכון עלול לגדול כאשר קיים שוני בין מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות וכתוצאה מהפרשי עיתוי בין מועד מדידת הנכסים וההתחייבויות.

2. שער חליפין - סיכון זה נובע מתנודות בשערי חליפין למטבעות שונים בהם יש לחברה אחזקה בנכסים (מניות, אג"חים, נדל"ן).

3. שינוי בשיעור האינפלציה - מבטחים הפועלים בתחום ביטוח החיים, חשופים לסיכונים אינפלציה ודפלציה. האינפלציה מלווה לעתים קרובות בעליית שיעור הריבית המורידה את ערך התוצאה של ההשקעות. במקרה של דפלציה, או במידה ואינפלציה נמוכה מאוד נמשכת, שיעורי הריבית נוטים לרדת. לרשות המבטחים עומדות מספר דרכים אפשריות להקלת סיכון האינפלציה: לגוון את השקעותיהם ולהשקיע בנוסף לנכסים, גם בנכסי קומודיטי, בנדל"ן ובאגרות חוב צמודות מדד. עפ"י מדיניות ההשקעות של החברה לפחות 50%

⁵ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - חשבונות לאומיים, אומדן שלישי לרבעון 2 2016 פורסם ביום 31/10/16, www.cbs.gov.il

⁶ בנק ישראל - התחזית המאקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, פורסם ביום 26/9/16, www.boi.org.il

⁷ ההגדרה לקוחה מתוך פרסום של משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

מסך נכסי תיק הנוסטרו אלמנטארי יהיו צמודי מדד ולפחות 70% מתיק הנוסטרו חיים. לעליית המדד תהייה השפעה חיובית על הנכסים הצמודים בתיק. פער המח"מ בתיק לא יהיה יותר מ-1.5 שנים של נכסים מול התחייבויות. סיכון השוק שחברות הביטוח חשופות אליו עולה ככל שהמתאם בין התשואה בשווקים הפיננסיים לבין התשואה על ההון העצמי גבוה יותר. תשואה זו מושפעת מהכנסות החברה מדמי ניהול, ואלו מושפעות מביצועי השוק, כיוון שחברות הביטוח גובות דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בשיעורים שונים בהתאם לסוגי הפוליסות ששווקו לאורך שנות החיתום. לדוגמה, בגין פוליסות מסוג משתתף ברווחים שהופקו עד סוף שנת 2003 נגבים מסכום החיסכון המצטבר דמי ניהול בשיעור 0.6% וכן עמלה בשיעור 15% מהרווח הריאלי.

2.2.2. מגמות בשער חליפין, אינפלציה וריבית ברבעון השלישי 2016⁸

האינפלציה וציפיות האינפלציה: ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2016, ירד מדד המחירים לצרכן לרמה שלילית של -0.4%, והיה לפיכך נמוך משמעותית מגבולו התחתון של יעד האינפלציה (1%). האינפלציה הנמוכה שנרשמה בתקופת הדוח נובעת מירידה במחירי המוצרים הסחירים, הוזלות המחירים שיזמה הממשלה וכתוצאה מירידת המחירים בעולם המושפעת, בין היתר, מירידה במחירי הסחורות העולמיים ומירידה חדה במחירי הנפט. על פי התחזית שגיבשה חטיבת המחקר של בנק ישראל בסוף חודש ספטמבר 2016, האינפלציה בארבעת הרבעונים הבאים צפויה לעמוד על שיעור של 1%, בחלקו התחתון של תחום היעד. הציפיות לאינפלציה לטווחים ארוכים נמצאות במרכז היעד.

שער חליפין: במונחי שער החליפין הנומינלי האפקטיבי ב-12 החודשים האחרונים נרשם ייסוף אפקטיבי של 3.4%. ב-12 החודשים האחרונים ביחס לדולר חל פיחות של כ-1.9%, וביחס לאירו הוא פחות בכ-0.3%.

ריבית: הריבית במשק במהלך שנת 2016 נשארה ללא שינוי ברמה של 0.10% ששוררת במשק מחודש פברואר 2015. עוד צופה חטיבת המחקר כי במהלך שנת 2016 הריבית במשק תיוותר ברמתה הנוכחית והיא צפויה להתחיל לעלות רק בסוף שנת 2017.

⁸ בנק ישראל – התחזית המאקרו כלכלית של חטיבת המחקר, ספטמבר 2016, www.boi.org.il

2.2.3. התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

המדדים העיקריים בארה"ב שברו שיאים חדשים כשבועיים לאחר בחירתו של דונלד טראמפ לנשיא, מדד ה-S&P500 עלה מתחילת שנה בכ-7.5% לאחר שתיקן את כל הירידה מתחילת השנה. הנאסד"ק עלה בכ-7.2% מתחילת שנה. מדד ה-DAX נסחר ללא שינוי מתחילת שנת 2016 ונמצא במגמת התאוששות מאז השלכות ה-BREXIT.

מדד ת"א ירד בכ-5% ומדד ת"א 75 עלה בכ-15% מתחילת השנה. החששות מהשלכות הברקזיט בחודש יוני 2016 הביאו לצניחה חדה בשערי המניות בכל העולם. בחודש יולי ואוגוסט 2016 נרשם שינוי מגמה והמדדים העיקריים בעולם תיקנו ועלו בחזרה בסמיכות לפרסום הדוח לרמות השיא. מדדי אירופה למרות שתיקנו, עדיין חלשים יחסית, בעיקר עקב חוסר הוודאות שיוצרת פרישת בריטניה מהאיחוד והסיכונים שעדיין קיימים לבנקים ביבשת ונוכח חוסר הוודאות לגבי הבחירות האמורות להתקיים בתחילת שנת 2017 במספר מדינות באיחוד.

להלן יפורטו שינויים וחדושים מהותיים שאירעו בעסקי החברה, מאז התקופה המתוארת בדוח השנתי של החברה לשנת 2015 ועד למועד פרסום הדוח, בהתאם להוראות תקנה 39א' לתקנות ניירות ערך:

- **מסקנות ועדת וינוגרד** – לפירוט אודות מסקנות ועדת וינוגרד והשפעתן על החברה, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016.
- **התקשרות החברה בעסקת ביטוח משנה** - להתקשרות החברה בהסכמי ביטוח משנה עם מספר מבטחי משנה בתקופת הדוח, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016.
- **רכישת מתחם עסקים** – ביום 4 בפברואר, 2016, התקשרה החברה בהסכם לרכישת זכויות בעלות במקרקעין באזור התעשייה אשדוד (בשם כספי הנוסטרו וכספי המשתתף, בחלקים שווים) מאת צד שלישי שאינו קשור לחברה ו/או לבעל השליטה בה (להלן: "המוכר"). על המקרקעין מצויים בניין משרדים לתעשייה עתירת ידע (הדורש השלמת הליכי רישוי) הכולל קומת קרקע מסחרית ברמת גמר וחמש קומות משרדים ברמת שלד מחופה זכוכית וחניון תת קרקעי אליו צמודה תחנת תדלוק וכן מתחם פאוור סנטר אשר מרבית שטחיו מושכרים לבתי עסק שונים (בניין המשרדים, תחנת הדלק והמרכז המסחרי להלן: "הממכר"). בהתאם לבדיקות שערכה החברה, ההכנסות התפעוליות השנתיות (NOI) החזויות מהממכר בתפוסה מלאה ללא המשרדים עומדות על כ-16 מליון ש"ח. על פי הוראות ההסכם, רכשה החברה את הממכר לרבות מלוא זכויות והתחייבויות המוכר על פי הסכמי השכירות אשר נחתמו בקשר לשטחים בממכר בתמורה לסך של כ-248.5 מליון ש"ח, בתוספת מע"מ כדין. בכוונת החברה להשלים את פיתוחו של בניין המשרדים והחניון התת קרקעי ולשם כך נקבעו בהסכם הוראות בדבר שיתוף פעולה בין החברה לבין המוכר לצורך חידוש היתר הבניה ביחס למבנה זה. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 7 בפברואר, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-024100).
- **חידוש התקשרות עם חברת אלבר ציי-רכב (ר.צ) בע"מ** - ביום 28 בפברואר, 2016, אישר דירקטוריון החברה את חידוש התקשרות החברה, לאחר אישורה של ועדת הביקורת בחברה שסיווגה את ההתקשרות כהתקשרות שאיננה חריגה, את ההתקשרות עם חברת אלבר ציי-רכב (ר.צ) בע"מ (להלן: "אלבר") בהסכם ליסינג תפעולי. אלבר הינה חברה שלבעל השליטה בהכשרה ביטוח, מר אלי אלעזרא, עניין אישי בהתקשרות מכוח החזקותיו במישרין ו/או באמצעות חברות בשליטתו באפרידר, בעלת השליטה באלבר. כמו כן, מכהן מר אלעזרא כנושא משרה באלבר ובאפרידר. במסגרת ההסכם מעמידה אלבר לחברה, נכון למועד אישור העסקה, 84 כלי רכב מקבוצות רישוי שונות בתמורה כוללת חודשית של כ-261,000 ש"ח בתוספת מע"מ. תקופת החכירה נקבעה ל-36 חודשים ומכסת הקילומטרים השנתית לכל רכב נקבעה ל-30 אלפי ק"מ. (לפרטים נוספים ראה דוח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 28 בפברואר, 2016, מספר אסמכתא: 2016-01-036538).
- **חידוש התקשרות החברה עם חברת ממסי שירותי דרך וגרירה בע"מ** - ביום 27 במרץ, 2016, אישר דירקטוריון החברה את חידוש התקשרות החברה עם חברת ממסי שירותי דרך וגרירה בע"מ (להלן: "ממסי"), לאחר אישורה של ועדת הביקורת שסיווגה את ההתקשרות

כהתקשרות שאיננה חריגה. ממסי הינה חברה שלבעל השליטה בהכשרה ביטוח, מר אלי אלעזרא, עניין אישי בהתקשרות מכוח החזקותיו במישרין ו/או באמצעות חברות בשליטתו באפרידר, בעלת השליטה באלבר. כמו כן, מכהן מר אלעזרא כנושא משרה באלבר ובאפרידר. לקראת סוף שנת 2011 החלה החברה להציע למבוטחיה אשר רכשו פוליסות ביטוח רכב, שירותי דרך וגרירה באמצעות ממסי. ההתקשרות מאושרת בכל שנה על ידי הדירקטוריון. התקשרות עם ממסי, הינה במקביל להתקשרות קיימת של החברה עם צד שלישי שאינו קשור לחברה, אשר מעניק לחברה שירותים זהים לאלו המוענקים על ידי ממסי. תנאי ההתקשרות המוצעים עם ממסי עדיפים לחברה מאלו של הצד השלישי (לפרטים נוספים ראה דוח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 27 במרץ, 2016, מספר אסמכתא: 2016-01-015426).

- תוצאות אסיפה כללית - ביום 21 באפריל, 2016, פרסמה החברה באתר המאיה דיווח מיידי (מספר אסמכתא: 2016-01-054409) ביחס לתוצאות אסיפה כללית של בעלי מניות החברה במסגרתה נדונו הדוחות הכספיים לשנת 2015, אושר גמול לדירקטורים שאינם מקבלים שכר אחר מהחברה ומינויים מחדש, ואושר חידוש מינויו של משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר, כרואי החשבון של החברה לשנת 2016.
- אישור חלוקת דיבידנד - ביום 29 במאי, 2016, הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 21 מליון ש"ח. ההכרזה הינה לאחר קבלת אישור המפקחת על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לחלוקה (לפרטים נוספים, ראו דוח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 29 במאי, 2016, מספר אסמכתא: 2016-01-037485).
- אישור נוסח תשקיף מדף - ביום 25 במאי, 2016, אישר דירקטוריון החברה נוסח תשקיף מדף אשר פורסם באתר המאיה ביום 26 במאי, 2016, מספר אסמכתא: 2016-01-035580.
- אישור קבלת תיק ביטוחי - ביום 29 באוגוסט, 2016, נחתם הסכם בין החברה לאלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ (בסעיף זה: "אלטשולר שחם") להעברת התיק הביטוחי והפיננסי של אלטשולר שחם לידי החברה בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם. התיק הביטוחי כולל העברת תיק ריסק מוות בשווי 8.5 מיליון ש"ח פרמיה משוננת ותיק פיננסים בשווי 350 מיליון ש"ח צבירה. עסקת המכר של עסקי הביטוח נשוא ההסכם תבוצע במועד הסגירה שנקבע למועד זה ליום 1 בינואר, 2017⁹, ובלבד שעד מועד זה יתקיימו כל התנאים המתלים, הכוללים קבלה של כל האישורים הרגולטוריים הנדרשים ופרה רולינג מרשות המיסים. (לפרטים נוספים ראה דוח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 30 ביוני, 2016 (מספר אסמכתא: 2016-01-070975) וביום 29 באוגוסט, 2016 (מספר אסמכתא: 2016-01-112441)).
- שערוך נכס נדל"ן - בחודש דצמבר 2013 הושלמה עסקה לרכישת מלוא הבעלות על מגרש מסחרי בקו חוף המרינה בעיר אשקלון ("מגרש 17"). בתקופת הדוח נערכה על-ידי גבי נחמה בוגין, שמאית מקרקעין חיצונית בלתי תלויה שהיא בעלת כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך, הערכת שווי למגרש 17 ולפיה נקבע כי שווי של הנכס הינו 143,250 אלפי ש"ח. בהתאם להערכה זו רשמה החברה בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016 רווח מעליית ערך נדל"ן להשקעה בסך של כ-10.7 מיליון ש"ח לפני מס ובסך של כ-8 מיליון ש"ח לאחר מס. (להרחבה אודות אופן שערוך הנכס, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016).

⁹ כך שעד 31 בדצמבר 2016 (בחצות) יהיו עסקי הביטוח באחריות אלטשולר שחם ומיום 1 בינואר 2017 יהיו עסקי הביטוח באחריות החברה.

- אישור העסקת עוזר אישי ליו"ר הדירקטוריון - ביום 20 ביולי, 2016, אישר דירקטוריון החברה לאתר אישורה של ועדת הביקורת בחברה, את העסקת מר אור אלעזרא - בנו של יו"ר הדירקטוריון ובעל השליטה בחברה, בתפקיד עוזר אישי ליו"ר הדירקטוריון. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 20 ביולי, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-086776).
- אישור תנאי כהונה והעסקה של מנכ"ל החברה - ביום 27 ביולי 2016 אישרה האסיפה הכללית (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) את תנאי הכהונה והעסקה של מנכ"ל החברה - מר שמעון מירון. מנכ"ל החברה יהיה זכאי למשכורת בסך של 78,000 ש"ח (ברוטו) לחודש צמוד למדד המחירים לצרכן של חודש יולי 2016, כאשר העלות הכוללת של השכר (רכיב קבוע ורכיב משתנה) לא תעלה על סכום של 2 מיליון ש"ח (לא כולל מס שכר). העלות החודשית אשר תנבע לחברה בגין העסקתו של מר מירון (כולל התנאים הנלווים להעסקתו) תעמוד החל מחודש אוגוסט 2016 על סך של כ-117,000 ש"ח לא כולל מס שכר. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 27 ביולי, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-091525).
- אימוץ מדיניות חלוקת דיבידנדים – ביום 31 באוגוסט, 2016, החליט דירקטוריון החברה על אימוץ מדיניות חלוקת דיבידנדים. לפרטים נוספים, ראו דוח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 31 באוגוסט 2016 (מספר אסמכתא: 2016-01-115300).
- לפרטים אודות התפתחויות של תובענות ייצוגיות – ראו באור מס' 6 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016.

4. הסבר הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

4.1 מצב כספי

4.1.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות על המצב הכספי (במליוני ש"ח):

31.12.2015	30.9.2015	30.9.2016	
373.5	370.2	359.3	סה"כ הון עצמי
3,057.8	3,075.7	3,217.8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
4,953.8	4,712.5	5,582.1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
696.1	637.6	1,199.7	התחייבויות אחרות
8,707.7	8,425.8	10,013.7	סה"כ התחייבויות
4,676.7	4,494.0	5,075.5	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
2,579.2	2,437.6	2,245.9	השקעות פיננסיות אחרות
1,825.3	1,864.4	3,052.9	נכסים אחרים
9,081.2	8,796.0	10,373.5	סה"כ מאזן

4.1.2 הון

ההון לתאריך הדוח הסתכם בכ-359.3 מליון ש"ח בהשוואה לכ-373.5 מליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015. הקיטון בהון העצמי נובע מרווח כולל בתקופת הדוח בסך של כ-6.8 מליון ש"ח, בקיזוז חלוקת דיבידנד בסך של 21.0 מליון ש"ח, כמפורט בסעיף 3 לעיל.

ההון של החברה ליום 30 בספטמבר 2016, כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח – 1998, על תיקוניהן (להלן - "תקנות ההון") גבוה בכ-19.8 מליון ש"ח מההון העצמי המינימאלי הנדרש המתחייב לפי התקנות הנ"ל.

4.1.3. רווח והפסד - נתונים עיקריים דוחות כספיים מאוחדים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			
	השינוי באחוזים 2016/2015	2015	2016	השינוי באחוזים 2016/2015	2015	2016	
2015							
							בטוח כללי
1,042.8	3.6	264.1	273.7	6.2	776.4	824.7	פרמיות שהורווחו ברוטו
916.9	(11.1)	232.4	206.6	(105.3)	685.1	(36.7)	פרמיות שהורווחו בשייר***
60.1	(61.6)	14.6	5.6	(92.1)	61.1	4.8	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח כללי
							ביטוח חיים וחיסכון לטוח ארוך
596.1	38.0	152.3	210.1	31.0	426.5	558.8	פרמיות שהורווחו ברוטו
494.5	48.7	128.5	191.1	41.5	348.2	492.7	פרמיות שהורווחו בשייר
42.6	227.0	3.7	12.1	17.0	27.6	32.3	הכנסות מדמי ניהול בביטוח החיים
(3.9)	*	(2.7)	3.4	*	(8.3)	3.6	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח חיים
56.2	(24.3)	11.9	9.0	(84.1)	52.8	8.4	סה"כ רווח (הפסד) ממגזרי פעילות
							פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות
18.0	(9.3)	6.4	5.8	(1.6)	12.5	12.7	רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והכנסות אחרות
(1.4)	300.0	(0.4)	(1.6)	200.0	(1.0)	(3.0)	הוצאות הנהלה וכלליות
(12.8)	0.0	(3.9)	(3.9)	1.9	(10.3)	(10.5)	הוצאות מימון
4.8	(89.4)	2.1	0.2	**	1.2	(0.8)	סה"כ רווח (הפסד) כולל מפריטים שלא יוחסו
61.0	(34.2)	14.0	9.2	(85.9)	54.0	7.6	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
40.1	(26.7)	9.0	6.6	(79.6)	33.3	6.8	סה"כ רווח (הפסד) כולל, נטו ממס

*מעבר מהפסד לרווח. **מעבר מרווח להפסד. *** להרחבה בנושא עסקאות ביטוח משנה, ראה באור מספר 7 לדוחות הכספיים של החברה.

תיאור התפתחות הרווח הכולל לפני מס:

תוצאות מגזרי הפעילות בהם עוסקת החברה (מגזר ביטוח כללי וחיים), הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס בסך של כ-8.4 מליון ש"ח בהשוואה לרווח כולל לפני מס בסך של כ-52.8 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו התוצאות ממגזרי הפעילות ברווח כולל לפני מס בסך של כ-9.0 מליון ש"ח בהשוואה לרווח כולל לפני מס בסך של כ-11.9 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה ברווח הכולל בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובעת ממגזר ביטוח כללי ונובעת בעיקרה מיישום מסקנות ועדת וינגורד אשר הפחיתה את שיעור ריבית היוון הקצבה השנתית מ-3% לשיעור של 2% וכן מהרעה חיתומית בענפי צד ג' וחסות מעבידים כתוצאה מהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בעקבות המשך מגמת ההחמרה בעלויות לשנות החיתום הישנות והמשך הגידול בשיעור הנזקים בסך ההתפתחויות הסופיות (Ultimate) (לפירוט נוסף, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016). כמו כן, נרשמה הרעה חיתומית בענף רכב רכוש. השפעת הסעיפים כאמור, קוזה חלקית על ידי גידול בהכנסות מהשקעות, בין היתר, לאור שערך נכס נדל"ן (להרחבה, ראו סעיף 3 לעיל), משיפור חיתומי בענפי הרכוש האחרים ומעלייה ברווח בביטוח חיים שמיוחס בעיקרו לעלייה בפרמיות ריסק. הקיטון ברווח ברבעון השלישי של שנת 2016 לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מקיטון מהכנסות בביטוח כללי, שקוזה במעט בשל שיפור בתוצאות הכספיות במגזר ביטוח חיים בעקבות עלייה בפרמיות ריסק וגביית דמי ניהול משתנים לעומת החזר דמי ניהול משתנים ברבעון המקביל אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס מסעיפים שלא יוחסו למגזרי פעילות הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-0.8 מליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-1.2 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס מסעיפים שלא יוחסו למגזרי פעילות הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2016 לסך של כ-0.2 מליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-1.9 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובעת בעיקר מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות שאינן מיוחסות למגזרי הפעילות. הירידה ברווח ברבעון השלישי של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הכולל לפני מס לסך של כ-7.6 מליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-54.0 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם הרווח הכולל לפני מס לסך של כ-9.2 מליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-14.0 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין כי בעקבות הפחתת מס החברות משיעור של 26.5% לשיעור של 25.0% בתחולה מיום ראשון בינואר 2016, חל קיטון בסך של כ-2.5 מליון ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין מסים נדחים. לפיכך, נרשמה בתקופת הדוח הכנסת מס בסך של כ-2.5 מליון ש"ח.

4.1.3.1. ניתוח מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

ביטוח חיים	מליוני ש"ח	שינוי באחוזים
פרמיות שהורווחו ברוטו		
1-9/2016	558.8	31.1
1-9/2015	426.5	
7-9/2016	210.1	38.0
7-9/2015	152.3	
רווח לפני מס		
1-9/2016	3.4	*
1-9/2015	(8.1)	
7-9/2016	3.8	*
7-9/2015	(2.7)	
רווח כולל לפני מס		
1-9/2016	3.6	*
1-9/2015	(8.3)	
7-9/2016	3.4	*
7-9/2015	(2.7)	

*מעבר מהפסד לרווח.

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים בדבר רווחי השקעות ותשואות למבוטחים

להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעות, נטו שנזקפו למבוטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי הניהול המחושבים בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח, על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח:

1-12/2015	7-9/2015	7-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
25.3	(98.0)	85.7	(49.1)	52.9	רווחי (הפסדי) השקעות שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
42.6	3.7	12.1	27.6	32.2	סה"כ דמי ניהול לחברה

התשואות הנומינליות בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרו י) היו כדלקמן:

1-12/2015	7-9/2015	7-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	
%	%	%	%	%	
1.98	0.48	2.12	(0.26)	0.99	תשואה ברוטו
0.6	0.15	0.15	0.45	0.45	דמי ניהול קבועים
0.34	(0.55)	0.08	-	0.08	דמי ניהול משתנים
1.08	(2.35)	1.89	(0.67)	0.46	תשואה נטו למבוטח

התשואות הנומינליות בפוליסות שהוצאו משנת 2004 ואילך (במסלול ההשקעה "מסלולית כללית") היו כדלקמן:

1-12/2015	7-9/2015	7-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	
%	%	%	%	%	
0.33	(2.90)	2.10	0.28	1.08	תשואה ברוטו
0.21	0.19	0.21	0.61	0.62	דמי ניהול קבועים
0.11	(3.09)	1.88	(0.33)	0.45	תשואה נטו למבוטח

ניתוח מגזר פעילות ביטוח חיים וחשכון לטווח ארוך

בתקופת הדוח הסתכמו תוצאות מגזר ביטוח חיים ברווח כולל לפני מס בסך של כ-3.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-8.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו תוצאות מגזר ביטוח חיים ברווח כולל לפני מס של כ-3.4 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המעבר מהפסד לרווח בענף ביטוח חיים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מיוחס בעיקרו לשיפור בהשפעות מסיכון, בעיקר בשל עלייה בפרמיות ריסק למול אשתקד. כמו כן, בתקופת הדוח גבתה החברה דמי ניהול משתנים בסך של כ-1.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לאי גביית דמי ניהול משתנים בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מעלייה בגביית דמי הניהול הקבועים כתוצאה מגידול בתיק הביטוחי.

המעבר מהפסד לרווח ברבעון השלישי של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע בעיקר משיפור בהשפעות מסיכון, בעיקר בשל עלייה בפרמיות ריסק. כמו כן, ברבעון השלישי של השנה גבתה החברה דמי ניהול משתנים בסך של כ-1.2 מיליון ש"ח, לעומת החזר דמי ניהול משתנים בסך של כ-5.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-558.8 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-426.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-31.1% הנובע מעלייה בפרמיה השוטפת בתיק ביטוח החיים בתקופת הדוח לעומת אשתקד בסכום של כ-83.1 מיליון ש"ח ומעלייה של כ-49.3 מיליון ש"ח בפרמיה החד פעמית במוצר "בסט אינווסט מנהלים" בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו הפרמיות שהורווחו לסך של כ-210.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-152.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-37.9%, הנובע מעלייה בפרמיה השוטפת בתיק ביטוח החיים ברבעון השלישי לעומת אשתקד בסכום של

כ-44.5 מליון ש"ח ומעלייה של כ-13.5 מליון ש"ח בפרמיה החד פעמית במוצר "בסט אינווסט מנהלים".

סכומי הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-140.0 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-112.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-24.5%.

שיעור הפדיונות במונחים שנתיים ביחס לממוצע עתודות ביטוח חיים ברוטו ליום 30.9.16 וליום 30.9.15 הינו כ-4.7% וכ-3.9%, בהתאמה.

4.1.3.2. ניתוח תחום ביטוח כללי לפי ענפים (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר):

הצגה לתקופת הדוח (במליוני ש"ח):

אחוז מסה"כ תקופת הדוח		השינוי באחוזים בין תקופות הדוחות	לתקופת הדוח 1 בינואר עד 30 בספטמבר		
2015	2016	2016/2015	2015	2016	
רכב חובה					
35.0	34.6	2.5	290.6	298.0	פרמיות ברוטו
38.1	811.9	(292.0)	277.1	(532.1)	פרמיות שייר
72.7	175.8	(81.0)	44.4	8.4	רווח כולל לפני מס
רכב רכוש					
35.4	34.1	(0.1)	293.9	293.7	פרמיות ברוטו
40.2	(446.4)	(0.1)	292.7	292.4	פרמיות שייר
(4.1)	(182.7)	(248.0)	(2.5)	(8.7)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			79.6	82.9	ברוטו Loss ratio באחוזים
			79.3	82.5	שייר Loss ratio באחוזים
			104.5	108.5	ברוטו/שייר Combined ratio באחוזים
			104.1	108.1	שייר Combined ratio באחוזים
ביטוח כללי אחר					
ענפי חבויות					
9.8	10.4	10.9	80.9	89.7	פרמיות ברוטו
10.2	(126.9)	12.4	74.0	83.2	פרמיות שייר
7.0	(338.3)	*	4.3	(16.2)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
19.8	20.8	9.3	164.2	179.5	פרמיות ברוטו
11.6	(138.8)	7.9	84.3	91.0	פרמיות שייר
24.4	445.1	43.0	14.9	21.3	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			51.1	54.2	ברוטו Loss ratio באחוזים
			63.6	47.9	בשייר Loss ratio באחוזים
			74.7	73.9	ברוטו Combined ratio באחוזים
			86.5	68.3	בשייר Combined ratio באחוזים
סה"כ					
100	100	3.8	829.6	860.9	פרמיות ברוטו
100	100	(109.0)	728.1	(65.5)	פרמיות שייר
100	100	(92.2)	61.1	4.8	רווח (הפסד) כולל לפני מס

*מעבר מרווח להפסד.

ניתוח תחום ביטוח כללי לפי ענפים (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר):

הצגה רבעונית (במליוני ש"ח):

אחוז משה"כ לרבעון		השינוי באחוזים בין הרבעונים	לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2016/2015	2015	2016	
רכב חובה					
32.5	30.9	(13.9)	80.6	69.4	פרמיות ברוטו
35.5	24.4	(46.8)	76.2	40.5	פרמיות שייך
50.0	61.7	(52.5)	7.3	3.5	רווח כולל לפני מס
רכב רכוש					
36.1	34.5	(13.6)	89.6	77.4	פרמיות ברוטו
41.5	46.5	(13.3)	89.1	77.2	פרמיות שייך
(17.1)	(21.1)	(52.5)	(2.5)	(1.2)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			81.3	78.8	ברוטו Loss ratio באחוזים
			81.1	78.0	שייך Loss ratio באחוזים
			107.8	105.5	ברוטו Combined ratio באחוזים
			107.6	104.5	שייך Combined ratio באחוזים
ביטוח כללי אחר					
ענפי חבויות					
9.7	10.9	1.7	24.1	24.5	פרמיות ברוטו
9.9	13.4	4.3	21.3	22.2	פרמיות שייך
14.4	(28.7)	(176.8)	2.1	(1.6)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
21.7	23.6	(1.6)	53.7	52.8	פרמיות ברוטו
13.2	15.8	(7.2)	28.3	26.3	פרמיות שייך
52.7	88.1	(35.0)	7.7	5.0	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			51.1	47.5	ברוטו Loss ratio באחוזים
			46.7	45.8	בשייך Loss ratio באחוזים
			74.7	66.8	ברוטו Combined ratio באחוזים
			64.3	69.4	בשייך Combined ratio באחוזים
סה"כ					
100	100	(9.6)	248.0	224.2	פרמיות ברוטו
100	100	(22.7)	214.9	166.2	פרמיות שייך
100	100	(61.5)	14.6	5.6	רווח כולל לפני מס

ניתוח ענפי פעילות ביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר)

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-860.9 מליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-829.6 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-3.8%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו לסך של כ-224.2 מליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-248.0 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-9.6%.

בענפי פעילות ביטוח כללי נרשם בתקופת הדוח רווח כולל לפני מס בסך של כ-4.8 מליון ש"ח בהשוואה לרווח כולל לפני מס בסך של כ-61.1 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-92.1%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם הרווח הכולל לפני מס בסך של כ-5.6 מליון ש"ח בהשוואה לרווח כולל לפני מס בסך של כ-14.6 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-61.5%. הקיטון ברווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מיישום מסקנות ועדת וינגורד אשר הפחיתה את שיעור ריבית היוון הקצבה השנתית מ-3% לשיעור של 2% (להרחבה אודות מסקנות ועדת וינגורד, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016) וכן מהרעה חיתומית בענפי צד ג' וחבות מעבידים כתוצאה מהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-24 מליון ש"ח בעקבות המשך מגמת החמרה בעלויות לשנות החיתום הישנות והמשך הגידול בשיעור הנזקים בסך ההתפתחויות הסופיות (Ultimate) (לפירוט נוסף, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016). כמו כן, נרשמה הרעה חיתומית בענף רכב רכוש. השפעת הסעיפים הללו קווצה חלקית על ידי גידול בהכנסות מהשקעות, בין היתר, לאור שערך נכס נדל"ן (להרחבה אודות שערך הנכס, ראו סעיף 3 לעיל וכן באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016) ומשיפור חיתומי בענפי הרכוש האחרים. הקיטון ברווח ברבעון השלישי של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מירידה בהכנסות מהשקעות.

ענף פעילות רכב חובה

ההכנסות מפרמיות ברוטו במגזר פעילות רכב חובה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-298.0 מליון ש"ח לעומת סך של כ-290.6 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-2.5%. ההכנסות מפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי לסך של כ-69.4 מליון ש"ח לעומת סך של כ-80.6 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-13.9%. הגידול בפרמיה בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול בכמות הפוליסות שנחתמו בתקופת הדוח, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד. הקיטון בפרמיה ברבעון השלישי של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מטיוב התיק המבוטח שהחל ברבעון זה.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-8.4 מליון ש"ח לעומת רווח לפני מס בסך של כ-44.4 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ-3.5 מליון ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ-7.3 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מיישום מסקנות ועדת וינגורד אשר הפחיתה את שיעור ריבית היוון הקצבה השנתית מ-3% לשיעור של 2% (להרחבה אודות מסקנות ועדת וינגורד, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016), ובעקבות

מסקנות אלו, החברה ביצעה הפרשה בסך של כ-38.0 מליון ש"ח בשייר העצמי, מנגד ישנו גידול בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח למול התקופה המקבילה אשתקד בעקבות שערך נכס נדל"ן בסך של כ-6.8 מליון ש"ח (להרחבה אודות שערך הנכס, ראו סעיף 3 לעיל ובאור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016).

הקיטון ברווח ברבעון השלישי של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול של כ-4.0 מיליון ש"ח בשייר בתוספת ההפרשה כתוצאה מיישום מסקנות ועדת וינגורד כאמור.

ענף פעילות רכב רכוש

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-293.7 מליון ש"ח לעומת סך של כ-293.9 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון לא מהותי של פחות מ-1%. ברבעון השלישי של שנת 2016, הסתכמו ההכנסות מפרמיות ברוטו בסכום של כ-77.4 מליון ש"ח בהשוואה לסכום של כ-89.6 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-13.6% הנובע מטיוב נתונים יזום של התיק המבוטח על ידי ההנהלה שהחל ברבעון זה.

תוצאות ענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח בהפסד כולל לפני מס בסך של כ-8.7 מליון ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-2.5 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו תוצאות ענף פעילות רכב רכוש בהפסד כולל לפני מס בסך של כ-1.2 מליון ש"ח בהשוואה להפסד לפני מס בסך של כ-2.5 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהפסד בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בתשלומי התביעות, מגידול ביחס התביעות (loss ratio), מגידול בשכיחות מקרי האובדן הגמור ומעלייה בעלויות העבודה במוסכים. הקיטון בהפסד ברבעון הנוכחי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובע בעיקר משיפור קל בתוצאות החיתומיות וכן מירידה ביחס התביעות (loss ratio) כתוצאה מקיטון בעלות לפוליסה והתחלה של העלאת תעריפים.

בביטוחי הרכוש (ללא רכב)

ההכנסות מפרמיות ברוטו במגזר פעילות ביטוחי הרכוש (ללא רכב) הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-179.5 מליון ש"ח, לעומת סך של כ-164.2 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-9.3%. ברבעון השלישי לשנת 2016 הסתכמו ההכנסות מפרמיות ברוטו לסך של כ-52.8 מליון ש"ח, לעומת סך של כ-53.7 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון לא מהותי של כ-1.6%. הגידול בפרמיות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מהרחבת הפעילות בתחום, זאת בהתאם למדיניות החברה.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-21.3 מליון ש"ח לעומת סך של כ-14.9 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-43.0%. ברבעון השלישי של שנת 2016, הסתכם הרווח הכולל לפני מס לסך של כ-5.0 מליון ש"ח בהשוואה לרווח כולל בסך של כ-7.7 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-35.0%. הגידול ברווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר נובע משיפור ברווח החיתומי, לאור קיטון בהתפתחות התביעות בענפי התביעות. הקיטון ברווח ברבעון

השלישי של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מירידה ברווחיות בעיקר בענף תאונות אישיות כתוצאה מגידול בתשלומים.

ענפי החבויות

בתקופת הדוח הסתכמה הפרמיה ברוטו בסך של כ-89.7 מליון ש"ח לעומת סך של כ-80.9 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-10.9%. ברבעון השלישי לשנת 2016 הסתכמו ההכנסות מפרמיות ברוטו לסך של כ-24.5 מליון ש"ח לעומת סך של כ-24.1 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול לא מהותי של כ-1.7%. הגידול בפרמיות ברוטו בענף החבויות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד מושפע מגידול בענף העסקים, במסגרתו נרכשים כיסויים ביטוחים מסוג חבויות. החברה אינה משווקת פוליסות מסוג חבויות Stand alone.

ההפסד הכולל לפני מס מתחום זה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-16.2 מליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-4.3 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השלישי לשנת 2016 הסתכם לסך של כ-1.6 מליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-2.1 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מרווח להפסד בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מהרעה חיתומית בענפי צד ג' וחבות מעבידים כתוצאה מהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בעקבות המשך מגמת ההחמרה בעלויות לשנות החיתום הישנות והמשך הגידול בשיעור הנזקים בסך ההתפתחויות הסופיות (Ultimate) (לפירוט נוסף, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016) וכן מיישום מסקנות ועדת וינגורד אשר הפחיתה את שיעור ריבית היוון הקצבה השנתית מ-3% לשיעור של 2% (להרחבה אודות מסקנות ועדת וינגורד, ראו באור מס' 7 לדוח הכספי של החברה מיום 30 בספטמבר 2016), בעקבות מסקנות אלו, החברה ביצעה הפרשה בסך של כ-6.0 מליון ש"ח בשייר העצמי. המעבר מרווח להפסד ברבעון השלישי של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מהמשך הרעה חיתומית.

4.3 תזרים מזומנים

בתקופת הדוח קיימת עלייה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של 51,184 אלפי ש"ח, מסכום מזומנים של 382,806 אלפי ש"ח ביום 31 לדצמבר 2015 לסכום מזומנים של 433,990 אלפי ש"ח ביום 30 לספטמבר 2016. להלן הרכב עלייה זו:

בתקופת הדוח המזומנים נטו ששמשו לפעילות שוטפת הסתכמו לסך של 94,472 אלפי ש"ח.

תזרים המזומנים אשר שימש לפעילות השקעה הסתכם בתקופת הדוח לסך של 22,288 אלפי ש"ח, ששימש בעיקר לרכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים.

תזרים המזומנים אשר שימש לפעילות מימון הסתכם לסך של 21,000 אלפי ש"ח, ושימש כתשלום דיבידנד לבעלי המניות.

4.4 מקורות מימון

- 4.4.1 החברה מממנת את פעילותה מהון עצמי ומהתחייבויות בגין כתבי התחייבות נדחים לבנקים ומכתבי התחייבות נדחים סחירים. החברה נוהגת לגייס כתבי התחייבות נדחים מעת לעת בהתאם לצרכי ההון שלה הנובעים מתקנות ההון.
- 4.4.2 החברה הנפיקה לציבור שתי סדרות של כתבי התחייבות נדחים – אגרות חוב (סדרה 1) ואגרות חוב (סדרה 2) אשר הוכרו בידי החברה בהון משני מורכב. נכון למועד תקופת הדוח קיימות במחזור 122,401,000 אגרות חוב (סדרה 1) ו- 40,000,000 אגרות חוב (סדרה 2).
- 4.4.3 נכון ליום 30 בספטמבר 2016, לחברה כתבי התחייבות נדחים לבנקים ואחרים לזמן ארוך בסך של 85,036 אלפי ש"ח.
- 4.4.4 לחלוקת דיבידנד שביצעה החברה, ראה סעיף 3 לעיל.
- כחלק מניהול ההון השוטף של החברה, ובכלל זה עמידה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) תשנ"ח-1998, יתכן והחברה תגייס הון משני ו/או שלישוני ו/או תחליף הון משני קיים בהון משני ו/או שלישוני בעל מח"מ ארוך יותר.
- לפרטים נוספים בקשר למקורות המימון של החברה, ראו לעניין זה פירוט נוסף בביאור 18 לדוחות הכספיים השנתיים של החברה.

5. פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

5.1. פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם ביחס למתואר בדוח התקופתי לשנת 2015.

5.2. הליכים משפטיים מהותיים

נכון למועד הדוח החברה אינה צד להליך משפטי מהותי. לפרטים בדבר בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ראו ביאור 6 לדוחות הכספיים.

6. היבטי ממשל תאגידי

6.1. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בתאגיד מדווח

האורגן המופקד על בקרת העל בחברה הינו דירקטוריון החברה. לתאריך פרסום דוח דירקטוריון זה חברי דירקטוריון החברה הינם: מר אלי אלעזרא - יו"ר הדירקטוריון, יצחק קאול, דניאל חזוט, מיכאל בר חיים - דב"ת, יעקב דיין - דח"צ, שמעון שטרית - דח"צ ורות רלבג - דח"צ.

הועדה לאישור הדוחות הכספיים של החברה כוללת את ה"ה: רות רלבג - דח"צ ויושב ראש הוועדה, יצחק קאול - דירקטור, יעקב דיין - דח"צ ופרופ' שמעון שטרית - דח"צ. עובר למינויים חתמו חברי ועדת המאזן על הצהרת מועמד לכהונה כחבר בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לפיה יש להם היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולגבי דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית כי בשל השכלתם, ניסיונם וכישוריהם הינם בעלי מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים-חשבונאיים ודוחות כספיים באופן המאפשר להם להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולעורר דיון בקשר לאופן הצגתם של הנתונים הכספיים.

לפירוט הכישורים, ההשכלה, הנסיון והידע של חברי הועדה שבהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שהם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית - ראה תקנה 26 בדוח הפרטים הנוספים לדוח השנתי של החברה לשנת 2015.

הועדה מתכנסת ודנה בהרחבה בתוצאות של הדוחות הכספיים, קודם להצגתם לאישור הדירקטוריון. לשיבות ועדת המאזן כמו גם לשיבות הדירקטוריון בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים מוזמנים רואי החשבון המבקרים של החברה, שמתארים את הממצאים העיקריים שעלו מתהליך הביקורת והסקירה וכן מוזמנת מבקרת הפנים של החברה.

לאחר דיון, הנערך במסגרת ועדת המאזן אודות הדוחות הכספיים, נמסרת טיוטת הדוחות הכספיים לעיונם של חברי דירקטוריון החברה בצירוף המלצות ועדת המאזן.

הדוחות הכספיים נמסרים לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד אישורם.

בישיבת הדירקטוריון, בה נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים של החברה באופן מפורט את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות שאינן במהלך העסקים הרגיל, אם ישנן, את ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישמשו בדוחות הכספיים ואת כלל השינויים שחלו במהלך התקופה המדווחת בהשוואה לתקופות מקבילות, לרבות שינויים הנובעים מיישום לראשונה של תקנים חדשים.

במסגרת זו מתקיים דיון בהשתתפות נציגי החשבונות האחראיים על עריכת הדוחות הכספיים ורואי החשבון המבקרים הנוהגים להוסיף את הערותיהם והסבריהם בנוגע לדוחות הכספיים. במהלך הדיון מעלים חברי הדירקטוריון שאלות הנוגעות לאופן הצגת הדוחות הכספיים ומקבלים כאמור את המלצות וממצאי ועדת המאזן בקשר לדוחות. בתום הדיון, משהובהר כי הדוחות הכספיים משקפים באופן נאות את מצב עסקי החברה ואת תוצאות פעולותיה, מאשר הדירקטוריון את הדוחות הכספיים.

עיקרי התוצאות הכספיות של החברה נדונו בישיבה של ועדת המאזן, אשר נערכה ביום 24 בנובמבר 2016. כל חברי ועדת המאזן נכחו בדיון הועדה. מלבד חברי הועדה האמורים נכחו: סמנכ"ל הכספים, היועץ משפטי ומזכיר חברה, נושאי משרה נוספים בחברה וכן רואה חשבון מטעם משרד קוסט פורר גבאי את קסירר, רואי החשבון החיצוניים של החברה.

עיקרי התוצאות הכספיות של החברה לרבעון השלישי של שנת 2016, לרבות דוח הדירקטוריון נמסרו לחברי ועדת המאזן מספר ימים לפני מועד הדיון אודותם. במסגרת ישיבת ועדת המאזן, הועדה בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, כאשר בפני הנוכחים נסקר המידע הנלווה לנתונים הנכללים בדוחות הכספיים, לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה. בתום ישיבת ועדת המאזן, ולאחר היוועצות עם רואי החשבון המבקרים של החברה, חברי הועדה הגיעו למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונאית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים.

בהתאם, גיבשה הועדה המלצה לדירקטוריון החברה לאשר את הדוחות הכספיים של החברה.

הדוחות הכספיים של החברה נדונו ואושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה מיום 27 בנובמבר 2016, בה נכחו כל חברי דירקטוריון החברה, למעט הגב' רות רלבג. במסגרת ישיבת הדירקטוריון הובאו בפני חברי הדירקטוריון המלצות ועדת המאזן, וכן בוצעו על-ידי מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים של החברה סקירה וניתוח מפורט של עיקרי הדוחות הכספיים, לרבות תוצאות הפעילות, תזרים המזומנים והמצב הכספי של החברה וכן, בין היתר, הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי.

6.2. אפקטיביות הבקורות הפנימית והנהלים על דיוח הכספי והגילוי של החברה

6.2.1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

לאור פרסום חוזרי המפקח, בהתאם להוראות סעיף 302 ו-404 של ה - SOX Act, החברה פועלת ליישום שוטף של ההוראות ובכללן, בחינה של תהליכי עבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות. החברה אימצה את מודל הבקרה הפנימי (COSO) ופועלת במסגרתו.

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

6.2.2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2016, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

6.3. היערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי דירקטיבה Solvency II

להלן פרטים בדבר התקדמות החברה בהיערכות ליישום הוראות ה-Solvency II ("הדירקטיבה"):

6.3.1. כללי

היערכות ארגונית - בהתאם לדרישת חוזר הפיקוח מונה צוות היגוי האחראי ליישום הוראות הדירקטיבה. הצוות בראשותו של מנהל הסיכונים מורכב מאנשי כספים, אקטואריה, ניהול סיכונים ויועצים חיצוניים. היערכות הדירקטוריון - נערך דיון בדירקטוריון החברה בדבר היערכות החברה ליישום הדירקטיבה, מונתה וועדת דירקטוריון לעניין זה ואושרה תכנית היערכות רב שנתית של החברה ליישומה: היערכות ארגונית, הקצאת משאבים ליישום תכנית ההיערכות, לוחות זמנים לביצוע הסקר הכמותי ואישורו.

6.3.2. היערכות החברה בתקופת הדוח

בחודש מרס 2016, פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שמטרתה הנחייה לביצוע תרגיל IQIS5 לשנת 2015 הכוללת מספר שינויים ועדכונים לעומת IQIS4. עיקרי

השינויים בטיוטה מתייחסים לייצוב עקומי ריבית חסרת סיכון באמצעות אקסטרפולציה עד לנקודת Ultimate Forward Rate, הרכב הון מוכר, דרישת הון פחותה להשקעה בתשתיות (הון וחוב), התאמת דרישת הון בגין חברות מנהלות וכן עדכון נוסחת חישוב דרישת הון בגין סיכון פרמיות ורזרבות בביטוח כללי. ה-IQIS5 הינו הסקר הכמותי האחרון לפני יישום משטר כושר פירעון חדש המושתת על הוראות הדירקטיבה וחברות הביטוח נדרשו להגישו במהלך חודש אוגוסט 2016. את תוצאות התרגיל הגישה החברה לממונה ביום 18 באוגוסט, 2016 בהתאם למתכונת שנקבעה. על פי תוצאות התרגיל כאמור שביצעה החברה על נתוני חודש דצמבר 2015, לחברה יחס כושר פרעון בשיעור של 112% וזאת בהתחשב בהוראות המעבר הנוגעות להגדלה הדרגתית של דרישות ההון בגין סיכון מניות. ללא התחשבות בהוראות המעבר, לחברה יחס כושר פרעון בשיעור של 107%.

יודגש כי למודל במתכונתו הנוכחית רגישות גבוהה מאד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך דרישות ההון המשתקפות ממנו עשויות להיות תנודתיות מאד. ביום 20 ביולי, 2016 נערך דיון בישיבת דירקטוריון של החברה בנוגע לתוצאות התרגיל. פרוטוקול הדיון הועבר למפקחת בהתאם למתכונת שנקבעה.

לפירוט נוסף ראה באור 4 לדוחות הכספיים של החברה.

המידע בדבר הגירעון/עודפי ההון של החברה המופיע בסעיף זה לעיל, הינו בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס, בין היתר, על הוראות הדין ומצב פעילותה של החברה כיום. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, לרבות באופן מהותי מזה שנחזה כאמור, כתוצאה מגורמים שונים, שהעיקריים שבהם הינם שינויים רגולטוריים החלים על החברה, וכן התממשות כל או חלק מגורמי סיכון המתוארים בסעיף 4.13 לדוח התקופתי של החברה לשנת 2015.

6.4 שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בחברה בתקופת הדוח ועד

לפרסום הדוח

- ביום 4 בפברואר, 2016, הודיע מר שפר אבלסון על התפטרותו מתפקידו כסמנכ"ל וכראש אגף מערכות מידע. ההתפטרות נכנסה לתוקפה ביום 1 באפריל 2016, כאשר בהתאם להסכם העסקתו של מר אבלסון, קיימת תקופת הודעה מוקדמת בת שלושה חודשים, כך שסיום העסקתו היה ביום 30 ביוני 2016. (לפרטים נוספים ראה דיווח מידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 28 בפברואר, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-036577).
- ביום 15 במאי, 2016, מונה מר סמי ברקוביץ כמנהל מערכות המידע וכסמנכ"ל בחברה. מינויו של מר ברקוביץ כמנהל מערכות מידע הינו לאחר שהתקבלה אי התנגדותה של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון למינוי. עם מינויו של מר ברקוביץ הסתיימה כהונתו של מר אבלסון כמנהל מערכות מידע וכסמנכ"ל (לפרטים נוספים ראה דיווחים מידיים שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 15 במאי, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-025959 ואסמכתא מספר 2016-01-026004).

- ביום 13 ביולי, 2016, הודיעה הגב' אסתר אלישקוב על התפטרותה מתפקידה כמנכ"לית החברה. בהתאם להסכם העסקתה של הגב' אלישקוב, קיימת תקופת הודעה מוקדמת בת 180 ימים, כך שסיום העסקתה הינו ביום 12 בינואר 2017. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 13 ביולי, 2016, אסמכתא מספר 01-081049-2016).
- ביום 1 באוגוסט, 2016, מונה מר שמעון מירון כמנהל הכללי של החברה. מינויו של מר מירון הינו לאחר שהתקבלה אי התנגדותה של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון למינוי. עם מינויו של מר מירון הסתיימה כהונתה של הגב' אלישקוב כמנכ"לית החברה (לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 20 ביולי, 2016, וביום 1 באוגוסט 2016, אסמכתא מספר 01-2016-86734 ואסמכתא מספר 01-094996-2016, בהתאמה).
- ביום 27 ביולי, 2016, התפטר מר שרון עמירה מתפקידו כסמנכ"ל וכראש אגף ביטוח אלמנטארי – תחום עסקים. בהתאם להסכם העסקתו של מר עמירה, קיימת תקופת הודעה מוקדמת בת שלושה חודשים, כך שסיום העסקתו הינו ביום 25 באוקטובר 2016. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 27 ביולי, 2016, אסמכתא מספר 01-091669-2016).
- ביום 15 בספטמבר, 2016, הודיע מר יוסי אפרתי על התפטרותו מתפקידו סמנכ"ל וכראש מחלקת השקעות. סיום העסקתו של מר אפרתי יחול ביום 30 בנובמבר 2016. (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 28 בספטמבר, 2016, אסמכתא מספר 01-056742-2016).
- ביום 1 בנובמבר, 2016, מונה מר רמי דורפמן כמנהל אגף ביטוח חיים ופיננסים וכסמנכ"ל בחברה (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 28 בספטמבר, 2016, אסמכתא מספר 01-056793-2016).

6.5. אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 9 באוקטובר, 2016, אישרה האסיפה הכללית (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) את תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון ובעל השליטה בחברה - מר אלי אלעזרא. במסגרת תנאי העסקתו, החל מיום 12 באוקטובר 2016, יהיה זכאי מר אלעזרא למשכורת חודשית בסך של כ-137 אלף ש"ח (ברוטו), כאשר העלות השנתית הכוללת של השכר לא תעלה על סכום של 2.5 מיליון ש"ח ותורכב מרכיב קבוע בלבד (לא כולל מס שכר) והכל בהתאם לקבוע בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ולקבוע בתיקון חוזר מס' 31-9-2015 של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים – תיקון". הסכם העסקתו של מר אלעזרא הינו לתקופה בת 5 שנים (עד ליום 11 באוקטובר, 2021) והוא ניתן לסיום בכל עת על ידי מר אלעזרא או החברה, בהודעה מראש של 180 יום (לפרטים

נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 9 באוקטובר, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-061581).

- מדיניות תגמול - ביום 9 באוקטובר, 2016, אישרה אסיפת בעלי המניות בחברה (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) עדכון למדיניות התגמול לנושאי משרה בחברה. העדכון הינו, בין היתר, לצורך התאמת המדיניות להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ולהוראות חוזר מס' 31-9-2015 של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים – תיקון".
- ביטוח דירקטורים ונושאי משרה - ביום 27 באוקטובר, 2016, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) את התקשרות החברה בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה בחברה (לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה באתר המאיה ביום 27 באוקטובר, 2016, אסמכתא מספר 2016-01-068340).

בתקופת הדוח התקיימו 10 ישיבות של הדירקטוריון.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, לעובדי החברה ולסוכניה על תרומתם להישגי החברה.

שמעון מירון
מנכ"ל

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 27 בנובמבר, 2016

הצהרה (certification)

אני, שמעון מירון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
 - א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמעון מירון, מנהל כללי

תאריך: 27.11.2016

הצהרה (certification)

אני, דוד סלמה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
 - א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- ב) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוד סלמה, סמנכ"ל כספים

תאריך: 27.11.2016

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2016

בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2016

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר
3-4	דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות ביניים מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
6-7	דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
8-10	דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
11-56	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
57-61	נספח א' - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הכשרה חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הכשרה חברה לביטוח בע"מ וחברת הבת (להלן- החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2016 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם האחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלה לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

			<u>נכסים</u>
ליום	ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		<u>נכסים</u>
44,049	36,873	54,183	נכסים בלתי מוחשיים
272,051	265,955	311,848	הוצאות רכישה נדחות
101,696	101,821	101,906	רכוש קבוע, נטו
-	-	132,727	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה (באור 7 א)
338,117	341,348	499,396	נדל"ן להשקעה - אחר (באור 7 א, ט)
399,210	428,257	1,119,764	נכסי ביטוח משנה (באור 7 ד)
19,718	12,874	67,994	נכסי מסים שוטפים
30,831	30,045	47,330	חייבים ויתרות חובה
236,877	289,700	282,993	פרמיה לגביה
4,676,655	4,493,978	5,075,540	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
1,376,262	1,185,023	1,016,986	נכסי חוב סחירים
1,092,108	1,160,060	1,131,518	נכסי חוב שאינם סחירים
78,727	72,447	77,242	מניות
32,121	20,077	20,132	אחרות
2,579,218	2,437,607	2,245,878	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
252,879	203,486	328,405	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
129,927	154,069	105,585	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
9,081,228	8,796,013	10,373,549	סך הכל הנכסים
4,996,463	4,772,101	5,623,781	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
200,201	200,201	200,201	הון מניות
47,885	47,885	47,885	פרמיה על מניות
10,775	8,694	12,001	קרנות הון
114,663	113,442	99,226	יתרת עודפים
373,524	370,222	359,313	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
			<u>התחייבויות</u>
3,057,757	3,075,677	3,217,739	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
4,953,852	4,712,530	5,582,078	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
52,335	45,659	51,387	התחייבויות בגין מסים נדחים
19,226	17,001	20,067	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
252,635	253,661	252,706	התחייבויות פיננסיות
229,086	188,910	760,823	חברות ביטוח (באור 7 ד)
142,813	132,353	129,436	זכאים ויתרות זכות
8,707,704	8,425,791	10,014,236	סך הכל ההתחייבויות
9,081,228	8,796,013	10,373,549	סך הכל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

27 בנובמבר, 2016			
דוד סלמה	שמעון מירון	אלי אלעזרא	תאריך אישור הדוחות הכספיים
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]				
1,638,910	416,418	483,799	1,202,896	1,383,553	פרמיות שהורווחו ברוטו
227,526	55,548	86,152	169,604	(***927,550	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,411,384	360,870	397,647	1,033,292	456,003	פרמיות שהורווחו בשייר
191,071	(72,036)	127,468	58,176	173,331	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
42,640	3,728	12,069	27,620	32,253	הכנסות מדמי ניהול
68,558	19,315	20,190	51,047	68,826	הכנסות מעמלות
1,713,653	311,877	557,374	1,170,135	730,413	סך הכל הכנסות
1,420,952	235,646	511,913	957,756	1,338,134	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
151,184	29,606	73,218	124,835	(***904,175	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,269,768	206,040	438,695	832,921	433,959	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
307,760	(**72,138	(*86,506	(**223,633	234,689	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
50,346	(**15,282	(*12,266	(**36,816	35,103	הוצאות הנהלה וכלליות
19,684	4,773	8,086	15,648	20,562	הוצאות מימון
1,647,558	298,233	545,553	1,109,018	724,313	סך הכל הוצאות
66,095	13,644	11,821	61,117	6,100	רווח לפני מסים על הכנסה
(22,832)	(4,831)	(*3,487)	(23,343)	(592)	מסים על ההכנסה
43,263	8,813	8,334	37,774	5,508	רווח נקי לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					סכומים שישווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד
					בהתקיים תנאים ספציפיים
21,010	1,457	(1,148)	19,463	9,179	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקפו לקרנות הון
(26,641)	(1,141)	(1,507)	(26,578)	(7,687)	הפסדים, נטו ממימוש נכסים פיננסיים זמינים למכירה
2,134	(119)	953	2,683	(404)	השפעת מס
(3,497)	197	(1,702)	(4,432)	1,088	סה"כ רכיבים שישווגו או מסווגים מחדש לרווח או הפסד
					סכומים שלא ישווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
1,840	-	-	-	-	הערכה מחדש בגין שיערוך בנייני משרד
(1,283)	-	-	-	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(199)	-	6	-	193	השפעת מס
358	-	6	-	193	סה"כ רכיבים שלא ישווגו מחדש לרווח או הפסד
(3,139)	197	(1,696)	(4,432)	1,281	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
40,124	9,010	6,638	33,342	6,789	סה"כ רווח כולל
					רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה
					(בש"ח):
0.24	0.05	0.05	0.21	0.03	רווח בסיסי ומדולל

(* סווג מחדש- ראה באור 2 ד' (1) להלן.
 (** סווג מחדש- ראה באור 2 ד' (2) להלן.
 (***) ראה באור 7 ד'.

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
373,524	114,663	4,886	5,889	47,885	200,201	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2016 (מבוקר)</u>
5,508	5,508	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
1,281	-	1,088	193	-	-	רווח כולל אחר, נטו ממס
6,789	5,508	1,088	193	-	-	סה"כ רווח כולל
-	55	-	(55)	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
(21,000)	(21,000)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
359,313	99,226	5,974	6,027	47,885	200,201	<u>יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016</u>

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
363,880	102,616	8,383	4,795	47,885	200,201	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)</u>
37,774	37,774	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(4,432)	-	(4,432)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו ממס
33,342	37,774	(4,432)	-	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל
-	52	-	(52)	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
(27,000)	(27,000)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
370,222	113,442	3,951	4,743	47,885	200,201	<u>יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
352,675	90,874	7,676	6,039	47,885	200,201	יתרה ליום 1 ביולי, 2016
8,334	8,334	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(1,696)	-	(1,702)	6	-	-	רווח כולל אחר, נטו ממס
6,638	8,334	(1,702)	6	-	-	סה"כ רווח כולל
-	18	-	(18)	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
359,313	99,226	5,974	6,027	47,885	200,201	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
361,212	104,620	3,754	4,752	47,885	200,201	יתרה ליום 1 ביולי, 2015
8,813	8,813	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
197	-	197	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו ממס
9,010	8,813	197	-	-	-	סה"כ רווח כולל
-	9	-	(9)	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
370,222	113,442	3,951	4,743	47,885	200,201	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות	
מבוקר						
אלפי ש"ח						
63,880	102,616	8,383	4,795	47,885	200,201	יתרה ליום 1 בינואר, 2015
43,263	43,263	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(3,139)	(797)	(3,497)	1,155	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
40,124	42,466	(3,497)	1,155	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל
(3,480)	(3,480)	-	-	-	-	השפעה מצטברת ליום 31 בדצמבר, 2015 של עדכון חלקם של מבטחי משנה בפרמיה שטרם הורווחה ובהוצאות הרכישה הנדחות
-	61	-	(61)	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע בגובה פחת, נטו ממס
(27,000)	(27,000)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
373,524	114,663	4,886	5,889	47,885	200,201	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר	
	2015	2016	2015	2016		
	אלפי ש"ח				נספח	
מבוקר	31,186	(16,868)	152,324	(2,559)	94,472	א' <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
	(15,897)	(1,247)	(146)	(15,810)	(3,240)	<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
	-	31	-	31	-	רכישת רכוש קבוע
	(19,505)	(3,252)	(7,667)	(11,129)	(19,048)	תמורה ממימוש רכוש קבוע
	(35,402)	(4,468)	(7,813)	(26,908)	(22,288)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
						<u>מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה</u>
						<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
	25,000	-	-	25,000	-	תמורה מהנפקת כתבי התחייבות נדחים לבנקים ואחרים
	(14,152)	-	-	(14,152)	-	פרעון כתבי התחייבות נדחים מבנקים ואחרים
	(27,000)	-	-	(27,000)	(21,000)	דיבידנד ששולם
	(16,152)	-	-	(16,152)	(21,000)	<u>מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון</u>
	(20,368)	(21,336)	144,511	(45,619)	51,184	<u>עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים</u>
	403,174	378,891	289,479	403,174	382,806	ב' <u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
	382,806	357,555	433,990	357,555	433,990	ג' <u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
43,263	8,813	8,334	37,774	5,508
(53,712)	107,701	(96,218)	33,361	(77,348)
(35,243)	(9,722)	(7,364)	(35,677)	6,496
(79,818)	(24,762)	(15,339)	(39,642)	(6,766)
(9,658)	(1,534)	(3,034)	(3,378)	1,485
(20,394)	(6,010)	(475)	(12,089)	(105)
12,754	4,363	4,025	10,295	10,360
-	(31)	-	(31)	-
73,236	-	-	45,500	-
32,200	-	-	32,200	-
(300)	-	-	(300)	-
(15,893)	-	-	(300)	(10,746)
3,049	901	983	2,298	3,030
9,414	1,426	3,178	6,827	8,914
81,804	5,517	(27,710)	99,724	159,982
850,400	78,940	399,085	609,078	628,226
60,108	19,180	20,064	41,079	(720,554)
(49,730)	(11,482)	(1,501)	(43,634)	(39,797)
22,832	4,831	3,487	23,343	592
(925,378)	(233,343)	(205,222)	(799,765)	(416,816)
-	-	(116)	-	(132,727)
(22,641)	(6,655)	(7,649)	(13,643)	(150,533)
(109,424)	9,780	82,715	(720)	256,861
10,720	11,677	41,909	(42,103)	(46,116)
(12,452)	5,053	33,074	(11,666)	(21,792)
(4,731)	(40,210)	(125,009)	(61,272)	516,889
1,298	(811)	(546)	356	841
(181,559)	(85,191)	103,271	(160,159)	(29,624)
(14,181)	(2,433)	(1,961)	(9,234)	(8,818)
188,457	52,626	51,509	142,246	153,815
(41,516)	(7,504)	(13,147)	(42,372)	(44,390)
11,518	11,518	-	11,518	539
25,204	5,303	4,318	17,668	17,442
169,482	59,510	40,719	119,826	118,588
31,186	(16,868)	152,324	(2,559)	94,472

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה	
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:	
התאמות לסעיפי רווח והפסד:	
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:	
נכסי חוב סחירים	
נכסי חוב שאינם סחירים ופקדונות מניות	
השקעות אחרות	
הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות	
רווח ממימוש רכוש קבוע	
תמורה ממימוש נדל"ן להשקעה	
תמורה ממימוש נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה	
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה	
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר	
פחת והפחתות:	
רכוש קבוע	
נכסים בלתי מוחשיים	
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	
שינוי בנכסי ביטוח משנה	
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	
מסים על הכנסה	
שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:	
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:	
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות	
רכישת נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלוי תשואה	
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:	
רכישת נדל"ן להשקעה	
מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות	
פרמיות לגבייה	
חייבים ויתרות חובה	
זכאים ויתרות זכות	
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:	
ריבית ששולמה	
ריבית שהתקבלה	
מסים ששולמו	
מסים שהתקבלו	
דיבידנד שהתקבל	
סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת	

באורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
					<u>נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת</u>
					<u>התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי
					תשואה
235,667	219,413	184,307	235,667	252,879	
167,507	159,478	105,172	167,507	129,927	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
					התקופה
403,174	378,891	289,479	403,174	382,806	<u>נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף</u>
					<u>התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי
					תשואה
252,879	203,486	328,405	203,486	328,405	
129,927	154,069	105,585	154,069	105,585	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף תקופה
382,806	357,555	433,990	357,555	433,990	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1: - כללי

1. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2016 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).
 2. החברה המאוחדת היחידה של החברה הינה איגוד מקרקעין בשם פנינת אפרידר (להלן - "פנינת אפרידר") המוחזקת בבעלות מלאה. בדוחות הביניים ליום 30 בספטמבר, 2016 לא צורף מידע כספי נפרד כנדרש לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 לאור ההשפעה הזניחה שיש לדוחות הכספיים של פנינת אפרידר על הדוחות הכספיים המאוחדים.
- הפרמטרים ששימשו את החברה בכדי לקבוע את ההשפעה האמורה הם: נכסים, הכנסות, רווח כולל ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת של עד 5% מסך הנכסים, ההכנסות, רווח כולל ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת שבדוחות הכספיים המאוחדים בהתאמה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

- א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.
- ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

המדיניות החשבונאית והאומדנים אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלו שיושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

בדבר עדכון אומדנים אקטואריים, ראה באור 7 יב להלן.

ג. עונתיות

1. ביטוח חיים

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.
2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- ד. סיווג מחדש
1. החברה החליטה לסווג מחדש את מספרי ההשוואה לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2016 בין מסים על ההכנסה לבין הוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בגין אופן רישום החזר מס שכר לקבל על מנת לשקף באופן נכון יותר את תוצאות הרבעון השלישי של שנת 2016.
 2. החברה החליטה לסווג מחדש את מספרי ההשוואה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 בין הוצאות הנהלה וכלליות לבין עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.

ה. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב %	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע %	מדד בגין %	
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2016
(3.7)	-	-	30 בספטמבר, 2015
0.9	(0.2)	(0.6)	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2016
(2.3)	0.4	-	30 בספטמבר, 2015
4.1	0.3	(0.4)	
0.3	(0.9)	(1.0)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015

ו. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תיקון לתקן IFRS 4

בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון לתקן IFRS 4 אשר מתיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח לאמץ את IFRS 9 עם התאמות (להלן: "THE OVERLAY APPROACH") או לדחות את אימוץ IFRS 9 ליום 1 בינואר 2021 (להלן: "גישת הדחיה").

לצורך יישום גישת הדחיה על הישות לעמוד בקריטריונים הבאים:

1. הישות לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS 9.
2. פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח.

בהתאם לתקן, פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח כאשר:

(א) הערך בספרים של התחייבויותיה הנובע מחוזי ביטוח, כולל רכיבי פיקדון או נגזרים משובצים אשר הופרדו מחוזי הביטוח, הוא משמעותי ביחס לסך הערך בספרים של כלל התחייבויות; וכן

(ב) שיעור הערך בספרים של ההתחייבויות הקשורות לביטוח ביחס לסך הערך בספרים של כלל ההתחייבויות הינו:

- גדול מ-90% או;
- בין 80%-ל-90% כולל, וכן למבטח אין פעילות משמעותית שאיננה קשורה לביטוח.

מבטח אשר בוחר ליישם את גישת הדחיה נדרש לתת גילוי אשר יאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים:

1. להבין כיצד הישות עומדת בקריטריונים לצורך יישום גישת הדחיה;
 2. לערוך השוואה בין מבטחים אשר מיישמים את גישת הדחיה לבין ישויות שמיישמות את IFRS 9.
- החברה בוחנת את עמידתה בקריטריונים לעיל לצורך דחיית יישום IFRS 9 כפי שמתיר התיקון כאמור.

א. כללי

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

3. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה החברה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות החברה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה בהתאם לתקנות ההון.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,383,553	-	824,723	558,830	פרמיות שהורווחו ברוטו
927,550	-	(*861,463)	66,087	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
456,003	-	(36,740)	492,743	פרמיות שהורווחו בשייר
173,331	12,697	54,667	105,967	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
32,253	-	-	32,253	הכנסות מדמי ניהול
68,826	-	33,077	35,749	הכנסות מעמלות
730,413	12,697	51,004	666,712	סך הכל הכנסות
1,338,134		732,576	605,558	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
904,175	-	(*862,656)	41,519	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
433,959		(130,080)	564,039	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, בשייר
234,689		151,035	83,654	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
35,103	3,084	15,904	16,115	הוצאות הנהלה וכלליות
20,562	10,452	10,554	(444)	הוצאות (הכנסות) מימון
724,313	13,536	47,413	663,364	סך הכל הוצאות
6,100	(839)	3,591	3,348	רווח לפני מסים על ההכנסה
1,492	80	1,195	217	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
7,592	(759)	4,786	3,565	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה
ליום 30 בספטמבר, 2016				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,582,078	-	-	5,582,078	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
3,217,739	-	2,253,349	964,390	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* ראה באור 7 ד' להלן.)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2015			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,202,896	-	776,421	426,475
169,604	-	91,335	78,269
1,033,292	-	685,086	348,206
58,176	13,649	50,752	(6,225)
27,620	-	-	27,620
51,047	-	14,872	36,175
1,170,135	13,649	750,710	405,776
957,756	-	600,908	356,848
124,835	-	90,082	34,753
832,921	-	510,826	322,095
223,633	-	(*146,820)	76,813
36,816	1,050	(*20,377)	15,389
15,648	10,343	5,682	(377)
1,109,018	11,393	683,705	413,920
61,117	2,256	67,005	(8,144)
(7,115)	(1,061)	(5,891)	(163)
54,002	1,195	61,114	(8,307)
ליום 30 בספטמבר, 2015			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,712,530	-	-	4,712,530
3,075,677	-	2,146,278	929,399

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך הכל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות (הכנסות) מימון

סך הכל הוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* סווג מחדש- ראה באור 2 ד.)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
483,799	-	273,659	210,140	פרמיות שהורווחו ברוטו
86,152	-	67,087	19,065	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
397,647	-	206,572	191,075	פרמיות שהורווחו בשייר
127,468	5,816	13,607	108,045	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
12,069	-	-	12,069	הכנסות מדמי ניהול
20,190	-	7,673	12,517	הכנסות מעמלות
557,374	5,816	227,852	323,706	סך הכל הכנסות
511,913	-	213,581	298,332	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
73,218	-	59,266	13,952	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
438,695	-	154,315	284,380	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
86,506	-	(*55,976)	(*30,530)	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,266	1,556	(*6,199)	(*4,511)	הוצאות הנהלה וכלליות
8,086	3,926	3,659	501	הוצאות מימון
545,553	5,482	220,149	319,922	סך הכל הוצאות
11,821	334	7,703	3,784	רווח לפני מסים על ההכנסה
(2,655)	(152)	(2,084)	(419)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
9,166	182	5,619	3,365	סה"כ רווח כולל לפני מסים על ההכנסה
ליום 30 בספטמבר, 2016				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,582,078	-	-	5,582,078	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
3,217,739	-	2,253,349	964,390	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* סווג מחדש- ראה באור 2 ד.)

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2015

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טוח	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
416,418	-	264,106	152,312	פרמיות שהורווחו ברוטו
55,548	-	31,690	23,858	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
360,870	-	232,416	128,454	פרמיות שהורווחו בשייר
(72,036)	6,231	19,082	(97,349)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,728	-	-	3,728	הכנסות מדמי ניהול
19,315	-	5,440	13,875	הכנסות מעמלות
311,877	6,231	256,938	48,708	סך הכל הכנסות
				תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
235,646	-	204,087	31,559	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
29,606	-	21,086	8,520	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
206,040	-	183,001	23,039	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,138	-	(*48,005)	24,133	הוצאות הנהלה וכלליות
15,282	350	(*9,874)	5,058	הוצאות (הכנסות) מימון
4,773	3,914	1,698	(839)	סך הכל הוצאות
298,233	4,264	242,578	51,391	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
13,644	1,967	14,360	(2,683)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
316	112	261	(57)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה
13,960	2,079	14,621	(2,740)	
ליום 30 בספטמבר, 2015				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,712,530	-	-	4,712,530	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
3,075,677	-	2,146,278	929,399	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* סווג מחדש - ראה באור 2 ד.)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,638,910	-	1,042,811	596,099	פרמיות שהורווחו ברוטו
227,526	-	125,927	101,599	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,411,384	-	916,884	494,500	פרמיות שהורווחו בשייר
191,071	17,969	87,373	85,729	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
42,640	-	-	42,640	הכנסות מדמי ניהול
68,558	-	20,721	47,837	הכנסות מעמלות
1,713,653	17,969	1,024,978	670,706	סך הכל הכנסות
				תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,420,952	-	816,855	604,097	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
151,184	-	103,864	47,320	בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,269,768	-	712,991	556,777	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
307,760	-	212,106	95,654	הוצאות הנהלה וכלליות
50,346	1,400	26,628	22,318	הוצאות (הכנסות) מימון
19,684	12,754	7,136	(206)	
1,647,558	14,154	958,861	674,543	סך הכל הוצאות
66,095	3,815	66,117	(3,837)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(5,074)	1,032	(6,047)	(59)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
61,021	4,847	60,070	(3,896)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,953,852	-	-	4,953,852	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
3,057,757	-	2,126,227	931,530	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016

סה"כ	ענפי רכוש ואחרים (**)	ענפי חבויות אחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
860,922	179,530	89,726	293,659	298,007	פרמיות ברוטו
926,467	88,532	6,568	1,215	(***830,152)	פרמיות ביטוח משנה
(65,545)	90,998	83,158	292,444	(532,145)	פרמיות בשייר
(28,805)	6,739	9,753	5,960	(51,257)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
(36,740)	84,259	73,405	286,484	(480,888)	פרמיות שהורווחו בשייר
54,667	2,806	9,023	8,753	34,085	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
33,077	18,897	171	118	13,891	הכנסות מעמלות
51,004	105,962	82,599	295,355	(432,912)	סך כל ההכנסות
732,576	89,927	89,339	238,451	314,859	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
862,656	49,574	10,062	2,073	(***800,947)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(130,080)	40,353	79,277	236,378	(486,088)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
151,035	41,301	18,316	63,361	28,057	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
15,904	2,780	1,392	4,551	7,181	הוצאות הנהלה וכלליות
10,554	280	-	-	10,274	הוצאות מימון
47,413	84,714	98,985	304,290	(440,576)	סך כל ההוצאות
3,591	21,248	(16,386)	(8,935)	7,664	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
1,195	55	198	192	750	רווח כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
4,786	21,303	(16,188)	(8,743)	8,414	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
2,253,349	143,274	327,859	271,217	1,510,999	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)
1,164,313	67,764	298,622	270,664	527,263	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 45.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 59.2% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) ראה באור 7 ד' להלן.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2015

סה"כ	ענפי רכוש ואחרים (**)	ענפי חבויות אחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
829,553	164,187	80,862	293,880	290,624	פרמיות ברוטו
101,487	79,932	6,835	1,152	13,568	פרמיות ביטוח משנה
728,066	84,255	74,027	292,728	277,056	פרמיות בשייר
42,980	6,426	10,310	28,722	(2,478)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם ורווחה, בשייר
685,086	77,829	63,717	264,006	279,534	פרמיות שהורווחו בשייר
50,752	1,600	6,358	6,503	36,291	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
14,872	14,667	152	53	-	הכנסות מעמלות
750,710	94,096	70,227	270,562	315,825	סך כל ההכנסות
600,908	94,184	58,881	210,841	237,002	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
90,082	54,370	11,344	1,557	22,811	חלקם של מבטחי המשנה תשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
510,826	39,814	47,537	209,284	214,191	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
146,820	(***37,123	(***16,672	(***58,435	(***34,590	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
20,377	(***2,104	(***967	(***4,646	(***12,660	הוצאות הנהלה וכלליות
5,682	21	-	-	5,661	הוצאות מימון
683,705	79,062	65,176	272,365	267,102	סך כל ההוצאות
67,005	15,034	5,051	(1,803)	48,723	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
(5,891)	(179)	(716)	(732)	(4,264)	הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
61,114	14,855	4,335	(2,535)	44,459	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
2,146,278	130,340	265,061	260,975	1,489,902	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2015 (בלתי מבוקר)
1,748,834	53,062	242,296	259,984	1,193,492	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 בספטמבר, 2015 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 45.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 63.3% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) סווג מחדש- ראה באור 2 ד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (אחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
69,380	77,445	24,545	52,836	224,206	פרמיות ברוטו
28,870	229	2,320	26,576	57,995	פרמיות ביטוח משנה
40,510	77,216	22,225	26,260	166,211	פרמיות בשייר
(19,370)	(17,207)	(2,320)	(1,464)	(40,361)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
59,880	94,423	24,545	27,724	206,572	פרמיות שהורווחו בשייר
8,208	2,206	2,340	853	13,607	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,283	35	29	6,326	7,673	הכנסות מעמלות
69,371	96,664	26,914	34,903	227,852	סך כל ההכנסות
84,385	74,617	21,843	32,736	213,581	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
40,021	1,000	314	17,931	59,266	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
44,364	73,617	21,529	14,805	154,315	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
12,756 (***)	23,351	6,551	14,528	55,976	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3,634 (***)	656	213	486	6,199	הוצאות הנהלה וכלליות
3,590	-	-	69	3,659	הוצאות מימון
64,344	97,624	28,293	29,888	220,149	סך כל ההוצאות
5,027	(960)	(1,379)	5,015	7,703	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(1,561)	(229)	(233)	(61)	(2,084)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
3,466	(1,189)	(1,612)	4,954	5,619	סה"כ רווח (ההפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
1,510,999	271,217	327,859	143,274	2,253,349	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)
527,263	270,664	298,622	67,764	1,164,313	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 50.6% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 63.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) סווג מחדש- ראה באור 2 ד.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2015					
סה"כ	ענפי רכוש (ואחרים (**))	ענפי חבויות (אחרים (*))	רכב רכוש	רכב חובה	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
247,973	53,768	24,056	89,550	80,599	פרמיות ברוטו
33,040	25,520	2,740	435	4,345	פרמיות ביטוח משנה
214,933	28,248	21,316	89,115	76,254	פרמיות בשייר
(17,483)	1,304	(963)	(1,462)	(16,362)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
232,416	26,944	22,279	90,577	92,616	פרמיות שהורווחו בשייר
19,082	837	2,538	2,710	12,997	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,440	5,327	87	26	-	הכנסות מעמלות
256,938	33,108	24,904	93,313	105,613	סך כל ההכנסות
204,087	28,509	17,835	73,936	83,807	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
21,086	15,901	704	470	4,011	בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
183,001	12,608	17,131	73,466	79,796	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
48,005	(***)11,733	(***)4,913	(***)20,330	(***)11,029	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
9,874	(***)935	(***)820	(***)1,993	(***)6,126	הוצאות הנהלה וכלליות
1,698	91	-	-	1,607	הוצאות מימון
242,578	25,367	22,864	95,789	98,558	סך כל ההוצאות
14,360	7,741	2,040	(2,476)	7,055	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
261	(16)	26	4	247	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
14,621	7,725	2,066	(2,472)	7,302	סה"כ רווח (ההפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
2,146,279	130,340	265,061	260,975	1,489,903	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2015 (בלתי מבוקר)
1,748,834	53,062	242,296	259,984	1,193,492	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 בספטמבר, 2015 (בלתי מבוקר)

(* ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 47.8% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 66.0% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(*** סווג מחדש- ראה באור 2 ד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות אחרים (**) מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
1,062,389	209,000	100,101	378,280	375,008	פרמיות ברוטו
131,706	102,612	9,644	1,420	18,030	פרמיות ביטוח משנה
930,683	106,388	90,457	376,860	356,978	פרמיות בשייר
13,799	2,971	5,570	18,035	(12,777)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
916,884	103,417	84,887	358,825	369,755	פרמיות שהורווחו בשייר
87,373	3,103	10,750	10,977	62,543	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
20,721	20,399	219	103	-	הכנסות מעמלות
1,024,978	126,919	95,856	369,905	432,298	סך כל ההכנסות
816,855	121,147	81,713	296,160	317,835	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
103,864	68,163	14,548	1,663	19,490	בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
712,991	52,984	67,165	294,497	298,345	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
212,106	55,377	24,466	87,084	45,179	הוצאות הנהלה וכלליות
26,628	4,620	2,249	8,324	11,435	הוצאות מימון
7,136	228	-	-	6,908	
958,861	113,209	93,880	389,905	361,867	סך כל ההוצאות
66,117	13,710	1,976	(20,000)	70,431	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(6,047)	(200)	(746)	(761)	(4,340)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
60,070	13,510	1,230	(20,761)	66,091	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
2,126,227	126,681	272,250	261,990	1,465,306	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2015 (מבוקר)
1,758,077	61,052	246,350	260,154	1,190,521	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 בדצמבר, 2015 (מבוקר)

(* ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח מקיף דירות אשר הפעילות בגינו מהווה 36.2% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 45.8% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר):

סה"כ	בריאות אחר	סיעודי פרט	פוליסות ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת קבוצתי	פרט	משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת (1)1990
אלפי ש"ח							
558,830	15,894	4,633	-	56,856	418,939	52,196	10,312
707,103					707,103		
35,104					24,379	7,842	2,883
587,182	6,429	2,984	244	36,036	431,963	64,315	45,211
18,376					18,376		

פרמיות ברוטו:
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות
לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
השקעה

הערות:

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר):

סה"כ	בריאות אחר	סיעודי פרט	פוליסות ביטוח חיים לא מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת קבוצתי	פרט	משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת (1)1990
אלפי ש"ח							
210,140	5,818	1,745	-	19,742	162,065	17,404	3,366
335,198					335,198		
11,276					8,595	3,449	(768)
285,010	1,948	633	(70)	13,551	203,975	47,965	17,008
13,322					13,322		

פרמיות ברוטו:

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות
לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 (2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 (מבוקר):

סה"כ	בריאות אחר	סיעודי	פוליסות ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת קבוצתי	משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת (1)1990
אלפי ש"ח							
596,099	18,040	3,771	-	75,445	411,217	72,571	15,055
891,461					891,461		
43,989					28,634	14,006	1,349
600,141	7,111	2,615	1,018	39,618	394,721	107,422	47,636
3,956					3,956		

פרמיות ברוטו:
 תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
 מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

הערות:

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 (2) המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - הון עצמי ודרישות הון

א. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח.
2. יש לקרוא את המידע לעניין דרישות ההון יחד עם המידע הכלול בבאור 14 לדוחות הכספיים השנתיים.
3. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח 1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

ליום	ליום
31 בדצמבר	30 בספטמבר
2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
593,325	579,033
373,524	359,313
167,599	167,670
81,417	71,872
249,016	239,542
622,540	598,855
29,215	19,822

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
 הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
 הון ראשוני בסיסי
 הון משני מורכב
 הון שלישוני מורכב
 סך הכל הון משני והון שלישוני מורכב
 סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
 עודף

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)
 א. ניהול ודרישות הון (המשך)
 3. (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
202,253	134,936
184,341	216,078
27,697	25,462
1,554	1,515
102,597	123,430
19,605	19,523
52,278	55,089
3,000	3,000
593,325	579,033

(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
 תביעות תלויות בביטוח כללי וביטוח
 סיעודי*)
 הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים
 ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
 עתודה בגין סיכונים יוצאים מן הכלל
 מיוחדים בביטוח חיים
 נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
 נכסי השקעה ונכסים אחרים
 סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
 סיכונים תפעוליים
 דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות המפקח
 סה"כ הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
 המתוקנות

(*) ראה באור 7 ד' להלן.

Solvency II ב.

בשנים האחרונות פורסמו מטעם הממונה מספר מכתבים למנהלי חברות הביטוח בעניין מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II שהאחרונים שבהם פורסמו בחודש ספטמבר 2016 (להלן – "המכתבים").

בהתאם למכתבים, החל מיום 1 בינואר, 2017, חברות ביטוח בישראל תידרשנה לעמוד ביחס כושר פרעון לפי הנחיות ההון החדשות בהתאם להוראות המעבר כאמור להלן. בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017 תידרשנה חברות הביטוח לתת גילוי אודות ההון הכלכלי וההון הנדרש ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתאם להנחיות החדשות. כמו כן נקבעו במכתבים הוראות גילוי בדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2016 ובדוח הדירקטוריון לשנת 2016. בהתאם לדירקטיבה קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח (להלן – SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפרעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.
 - רמה מינימלית של הון (להלן – MCR או "סף הון") המחייבת השלמת הון מיידית.
- בהתאם למכתבים, בכוונת הפיקוח לקבוע כי סף ההון יהיה שווה לסכום הנדרש לפי תקנות ההון הנוכחיות אך לא יותר מ-60% מה-SCR ולא פחות מ-40% מה-SCR.

באור 4 - הון עצמי ודרישות ההון (המשך)

ב. Solvency II (המשך)

המכתבים כוללים, בין היתר, הוראות מעבר ליישום Solvency II, המבוססות על הדירקטיבה שעיקרן:

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR):

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח ליום 1 בינואר 2017 יהא 60% מה-SCR.
- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח ליום 31 בדצמבר 2017 יהא 80% מה-SCR.
- החל מ-31 בדצמבר 2018 ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח יהא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח ביום 31 בדצמבר 2016. כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

בדעת המפקחת לפרסם הנחיות לעניין ניהול הון וקביעת יעד הון פנימי, לעניין סקר פערים שעל החברות יהיה לבצע ביחס למערך ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי ונייר התייעצות לקידום תהליך להערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA).

כחלק מההיערכות ליישום המודל, בוצעו, עפ"י הנחיית האוצר, מספר תרגילים (IQIS - סימולציות של השפעת הדירקטיבה על הונו של המבטח בהינתן תמהיל העסקים והמאזן הקיימים שלו) שמטרתם לכייל את המודל. התרגיל האחרון שבוצע התייחס ליום 31 בדצמבר 2015 (להלן IQIS5) והיה מבוסס על תקנות סופיות והנחיות טכניות ליישום שפרסמה הנציבות האירופית וכן על חוזר הנחיה לביצוע שפרסמה המפקחת בחודש אפריל 2016.

על פי תרגיל IQIS5 שביצעה החברה, המבוסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות ליום 31 בדצמבר 2015, לחברה יחס כושר פרעון בשיעור של 112% וזאת בהתחשב בהוראות המעבר הנוגעות להגדלה הדרגתית של דרישות ההון בגין סיכון מניות. ללא התחשבות בהוראות המעבר, לחברה יחס כושר פרעון בשיעור של 107%. השיעורים לעיל אינם כוללים את השפעת פעילות החברה במהלך שנת 2016 ותוצאותיה על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות וכן השפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

תוצאת תרגיל IQIS5 מהווה אינדיקציה להשפעת משטר כושר פרעון מבוסס סולבנסי II ומשקפת בעיקר, דרישות ההון גבוהות יותר ביחס לדרישות ההון הקיימות בגין סיכונים פיננסיים (הן בתיק הנוסטרו והן בתיק המשתתף) וביטוחיים (בין היתר אריכות חיים, ביטולים ותחלואה).

יודגש כי למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, התרגיל מבוצע כחלק מההיערכות ליישום המודל ככל שיחול במתכונתו הנוכחית.

כאמור על פי הנחיית הפיקוח, בוצעו מספר תרגילים מהווים סימולציות של השפעת הדירקטיבה על הונו של המבטח שמטרתם לכייל את המודל ולהתאימו. אי לכך, ייתכן שהתוצאות בפועל יהיו שונות מתוצאות התרגילים. יחד עם זאת, וכמפורט לעיל, החברה נערכת לעמידה במשטר ההון החדש בהתאם לאינדיקציות המתקבלות מתוצאות התרגילים.

באור 4 - הון עצמי ודרישות ההון (המשך)

ג. מכתב הממונה בדבר חלוקת דיבידנד

בחודש אוגוסט 2016 פרסמה הממונה מכתב בדבר חלוקת דיבידנד על ידי חברת ביטוח (להלן - "המכתב") הבא במקום מכתב קודם מחודש דצמבר 2011. בהתאם למכתב, חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש ("יחס כושר פרעון") בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הקיימות (טרם ההפחתה בגין הקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות) ויחס כושר פירעון בשיעורים הנקובים להלן לפי תרגיל הערכה הכמותי המעודכן ליישום משטר כושר פרעון חדש (IQIS5), או לפי הנחיות ליישום הנדבך הראשון במשטר כושר הפרעון החדש, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר. יחס כושר הפרעון הנדרש, לאחר ביצוע החלוקה, יהיה לפחות בשיעורים הבאים:

- עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017 – 115%.
- עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2018 – 120%.
- החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2019 – 130%.

תרגיל IQIS5 כמפורט בסעיף ב' לעיל, משקף יחס כושר פרעון בשיעור של כ-107% כשהוא מחושב ללא הוראות מעבר. שיעור זה נמוך מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב כאמור.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרה ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

לעניין חלוקת דיבידנד על ידי החברה, ראה באור 7 ה' להלן.

ד. מר אלי אלעזרא (בעל השליטה בחברה) התחייב במסגרת ההיתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בחברה להשלים בכל עת את ההון העצמי של חברה לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, כפי שיהיו מעת לעת, או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים
 א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
-	-	132,727	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות:</u>
2,487,371	2,388,067	3,051,356	נכסי חוב סחירים
120,234	132,791	166,093	נכסי חוב שאינם סחירים
1,330	1,336	-	פקדונות בבנקים
486,587	473,495	601,455	מניות
1,581,133	1,498,289	1,256,636	השקעות פיננסיות אחרות
4,676,655	4,493,978	5,075,540	סך הכל השקעות פיננסיות
252,879	203,486	328,405	מזומנים ושווי מזומנים
66,929	74,637	87,109	אחר
4,996,463	4,772,101	5,623,781	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן. נכון ליום 30 בספטמבר, 2016 החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 30 בספטמבר, 2016			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,051,356	-	-	3,051,356
166,093	-	166,093	-
601,455	56,721	-	544,734
1,256,636	53,314	-	1,203,322
5,075,540	110,035	166,093	4,799,412

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,388,067	-	-	2,388,067
132,791	-	132,791	-
1,336	-	1,336	-
473,495	51,421	28,293	393,781
1,498,289	31,464	-	1,466,825
4,493,978	82,885	162,420	4,248,673

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

פקדונות בבנקים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,487,371	-	-	2,487,371
120,234	-	120,234	-
1,330	-	1,330	-
486,587	52,736	32,816	401,035
1,581,133	30,025	-	1,551,108
4,676,655	82,761	154,380	4,439,514

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

פקדונות בבנקים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

תנועה בנכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
82,761	30,025	52,736	יתרה ליום 1 בינואר, 2016 (מבוקר)
12,025	8,040	3,985	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
17,129	17,129	-	רכישות
(1,880)	(1,880)	-	מכירות
110,035	53,314	56,721	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016
12,003	8,018	3,985	סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2016

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
92,267	43,254	49,013	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
355	(2,053)	2,408	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
14,776	14,776	-	רכישות
(24,513)	(24,513)	-	מכירות
82,885	31,464	51,421	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015
355	(2,053)	2,408	סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2015

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
104,553	47,809	56,744	יתרה ליום 1 ביולי, 2016
(2,546)	(2,523)	(23)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
8,725	8,725	-	רכישות
(697)	(697)	-	מכירות
110,035	53,314	56,721	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016
(2,560)	(2,537)	(23)	סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2016

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
96,931	45,510	51,421	יתרה ליום 1 ביולי, 2015
272	272	-	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
10,195	10,195	-	רכישות
(24,513)	(24,513)	-	מכירות
82,885	31,464	51,421	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015
272	272	-	סך הרווחים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2015

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
92,267	43,254	49,013	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2015</u>
4,449	2,297	2,152	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
-	(1,571)	1,571	העברה
16,830	16,830	-	רכישות
(30,785)	(30,785)	-	מכירות
<u>82,761</u>	<u>30,025</u>	<u>52,736</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015</u>
			סך הרווחים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח
			והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31
<u>4,449</u>	<u>2,297</u>	<u>2,152</u>	בדצמבר, 2015

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל. השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

בקשר לכך ובהמשך לאמור בבאור 102' לדוחות הכספיים השנתיים, יצויין כי בחודש ספטמבר 2014 פרסם האוצר מכתב לפיו הכריזה ועדת המכרזים על מרווח הוגן כזוכה במכרז החדש. כמו כן, צויין במכתב כי על לוחות הזמנים להטמעת מודל מרווח הוגן המעודכן תצא הודעה נפרדת. בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת העדכון הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים, אם וככל שתהיה.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ההרכב ושווי הוגן:

ליום 30 בספטמבר, 2016	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,027,367	791,377
364,141	340,141
<u>1,391,508</u>	<u>1,131,518</u>
	<u>2,545</u>

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2015	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,038,464	771,409
434,137	388,651
<u>1,472,601</u>	<u>1,160,060</u>
	<u>3,739</u>

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2015	
שווי הוגן	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
977,318	767,475
348,268	324,633
<u>1,325,586</u>	<u>1,092,108</u>
	<u>3,629</u>

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו כאמור בבאור 5א(2):
החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 30 בספטמבר, 2016			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
565,344	-	-	565,344
			נכסי חוב סחירים(*)
77,242	56,984	-	20,258
			מניות
20,132	20,132	-	-
			השקעות פיננסיות אחרות
662,718	77,116	-	585,602
			סה"כ

(*) לא כולל סך של 451,642 אלפי ש"ח נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן 477,028 אלפי ש"ח.

ליום 30 בספטמבר, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
840,050	-	-	840,050
			נכסי חוב סחירים(*)
72,447	51,917	20,530	-
			מניות
20,077	15,628	-	4,449
			השקעות פיננסיות אחרות
932,574	67,545	20,530	844,499
			סה"כ
1,472,601	-	1,472,601	-
			נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ראה 5 ב' (1) לעיל)

(*) לא כולל סך של 344,973 אלפי ש"ח נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן 364,791 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,017,485	-	-	1,017,485
			נכסי חוב סחירים(*)
78,727	57,367	21,360	-
			מניות
32,121	15,147	-	16,974
			השקעות פיננסיות אחרות
1,128,333	72,514	21,360	1,034,459
			סה"כ
1,325,586	-	1,325,586	-
			נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ראה 5 ב' (1) לעיל)

(*) לא כולל סך של 358,777 אלפי ש"ח נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן 381,859 אלפי ש"ח.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

תנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
72,514	15,147	57,367
(663)	(280)	(383)
5,478	5,478	-
(213)	(213)	-
77,116	20,132	56,984
יתרה ליום 1 בינואר, 2016 (מבוקר)		
סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד		
רכישות		
מכירות		
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016		
סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2016		
(668)	(285)	(383)

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
61,463	12,245	49,218
2,169	(530)	2,699
3,913	3,913	-
67,545	15,628	51,917
יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)		
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד		
רכישות		
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015		
סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2015		
2,169	(530)	2,699

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

תנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
76,759	19,746	57,013
(1,585)	(1,556)	(29)
2,087	2,087	-
(145)	(145)	-
77,116	20,132	56,984
יתרה ליום 1 ביולי, 2016		
סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד		
רכישות		
מכירות		
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016		
סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2016		
(1,590)	(1,561)	(29)

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2016, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
64,368	12,422	51,946
(736)	(707)	(29)
3,913	3,913	-
67,545	15,628	51,917
יתרה ליום 1 ביולי, 2015		
סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד		
רכישות		
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2015		
סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2015		
(736)	(707)	(29)

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

תנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
מבוקר		
אלפי ש"ח		
61,463	12,245	49,218
6,134	(444)	6,578
-	(1,571)	1,571
4,917	4,917	-
72,514	15,147	57,367
6,134	(444)	6,578

יתרה ליום 1 בינואר, 2015

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח והפסד

העברה

רכישות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015

סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו והוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2015

במהלך התקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ג. התחייבות פיננסיות

ליום 30 בספטמבר, 2016	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
85,558	85,036
179,696	167,670
265,254	252,706

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

כתבי התחייבות נדחים מתאגידים בנקאיים
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבות פיננסיות (המשך)

ליום 30 בספטמבר, 2015	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

97,583	85,178
179,814	168,483
<u>277,397</u>	<u>253,661</u>

כתבי התחייבות נדחים מתאגידים בנקאיים

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר, 2015	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

87,623	85,036
181,105	167,599
<u>268,728</u>	<u>252,635</u>

כתבי התחייבות נדחים מתאגידים בנקאיים

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיפים 3-1, הנהלת החברה ביצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים, וזאת בהתאם להערכתה המתבססת על חוות-דעת יועציה המשפטיים, כי יותר סביר מאשר לא (more likely than not), כי טענות ההגנה של החברה תדחה או מקום בו קיימת נכונות לפשרה מצד החברה.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 11-4 להלן, אשר בהן להערכת ההנהלה המתבססת בין היתר על חוות-דעת יועציה המשפטיים, יותר סביר מאשר לא (more likely than not), כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תידחה, או לחילופין, תובענות בהן החברה עדיין לומדת את פרטיה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להלן פרוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. המדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך כ-21 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות ביום 13 באוגוסט, 2008. לטענת התובע הייצוגי, מאחר והחברה מחייבת את מבוטחיה להתקין אמצעי מיגון לרכבם, כתנאי לתוקף הכיסוי הביטוחי, עליה לשפותם, במקרי נזק כאמור, גם בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון.

הצדדים גיבשו מתווה מוסכם לקראת הסדר פשרה עתידי, ולאחר שנוסח ההסדר אושר על ידי כל חברות הביטוח המעורבות בתיק, הגיש היועץ המשפטי לממשלה את התנגדותו להסדר. לאור התנגדותו, והתנגדות ב"כ התובעים הייצוגיים לחלק מעיקרי ההסדר, התכנסו הצדדים לצורך גיבוש הסדר פשרה מתוקן. בהמשך, הגישו הצדדים הסדר פשרה מתוקן לבית המשפט, אולם החברה לא הצטרפה להסדר האמור.

ביום 2 באוגוסט, 2012 ניתנה החלטה על ידי השופטת אגמון במסגרתה הורתה על מינוי בודק שיבחן את ההסדר המוצע. בהמשך, התקבלה עמדת הממונה והיועץ המשפטי לממשלה להסדר המתוקן שהוגש, כאשר ההערות המהותיות נגעו לשיעור הפחת ושכר טרחת עוה"ד.

בהמשך, העביר הבודק את חוות דעתו בנוגע לסבירות הפשרה ביחס לחברות שהצטרפו להסדר.

בהמשך לאמור, התבקש בית המשפט לאשר את הסדר הפשרה. בתגובה, הורה בית המשפט לשתי החברות שלא הצטרפו להסדר, וביניהן החברה, להבהיר מדוע לא הצטרפו עד כה לפשרה. בית המשפט הציע כי החברה תשקול להצטרף להסדר ללא בדיקת בודק.

ביום 5 במאי 2015, בית המשפט הורה לצדדים לפנות לבודק על מנת שיבחן את אופן יישומו של ההסכם לאחר שתוקן בהתאם להנחיות ביהמ"ש.

ביום 17 בדצמבר 2015 הוגשה לבית המשפט חוות דעתו המשלימה של הבודק.

ביום 21 בפברואר 2016 נתן בית המשפט החלטה בה הבהיר, כי שיעור הפחת שיש לנכות משווי אמצעי המיגון של מבוטחים שאין להם קבלות להוכחת שווי אמצעי המיגון ושאינם יודעים את מועד התקנתם - הינו 50%.

ביום 1 במאי 2016 הוגש לבית המשפט הסכם פשרה מתוקן בהתאם להערות בית המשפט ומסקנות דוח הבודק. ביום 19 ביוני 2016 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

2. המדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך כ-16.5 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות ביום 1 ביוני, 2011. לטענת התובע הייצוגי, המשיבות מעכבות אצלן תגמולי ביטוח מחמת עיקולים או צווי כינוס המוטלים על תגמולים אלו, וכאשר תגמולים אלו מועברים לבסוף למבוטח, הם מועברים בערכים נומינאליים בלבד, או במקרים מסוימים, בצירוף הפרשי הצמדה בלבד, וזאת לכאורה בניגוד לדין, הקובע חובת שיערוך. עילות התובענה שנטענו במקור הינן, בין היתר, הפרת חוזה הביטוח, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובות מכוח חוק השומרים והפרת חובת הנאמנות. בדיון שהתקיים ביום 22 במרס, 2012 צומצמה המחלוקת לעילת עשיית עושר ולא במשפט בלבד.

ביום 12 בדצמבר, 2012, ולאחר חקירת המומחה מטעם המבקשים, הגשת עיקרי טיעון והצגת סיכומים בעל פה מטעם הצדדים, ניתנה החלטה המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית.

במסגרת ההחלטה, הוגדרו חברי הקבוצה כמבוטחים וניזוקים אשר תגמולי הביטוח ששולמו להם לאחר 1 ביוני, 2008, ואשר זכותם לתשלום עוכבה בגין עיקול שהוטל על הנכס. עילת התביעה הוגדרה כזכותם של חברי הקבוצה לקבלת הפרשי הצמדה וריבית מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט ומכוח חוק חוזה הביטוח.

ביום 8 בינואר, 2013 הגיעו הצדדים להסדר דיוני מוסכם שקיבל תוקף של החלטה של הערכאה המוסמכת, לפיו הדיון בתובענה ידחה למשך 90 יום במהלכם יקיימו הצדדים הליך גישור בפני מגשר מוסכם; וכי ידחה המועד להגשת בר"ע על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית עד לאחר מיצוי הליך הגישור.

ביום 24 באפריל, 2013, הודיע ב"כ התובע הייצוגי כי הליך הגישור כשל ובירור התובענה יימשך בבית המשפט. לאחר מועד זה, הצדדים הביעו נכונות לשוב לאפיק הגישור.

בדיון המקדמי שנערך ביום 16 ביוני, 2013, נקבע כי התובענה יכולה להתייחס לטענה לפיה גם בפוליסות "משתתפות ברווחים" לא מועברת מלוא טובת ההנאה המופקת מעיכוב הכספים לידי חברי הקבוצה. לעומת זאת, לא תיכלל הטענה לפיה חברות הביטוח נדרשות לשאול את המבוטח כיצד הוא מבקש שינהגו בכספו.

בדיון שהתקיים ביום 10 במרס 2016 הודיעו הצדדים, כי הם מצויים בשלבים מתקדמים של גיבוש הסכם פשרה שיוגש לבית המשפט עד ליום 3 באפריל 2016. דיון קדם משפט התקיים ביום 15 במאי 2016 ובו מסרו כי בכוונתם להגיש בתוך זמן קצר, הסכם פשרה חתום ובקשה לאישור ההסכם.

בדיון האחרון שהתקיים ביום 21 באוגוסט 2016 סוכם, כי בתוך שבועיים הצדדים יגישו הסכם חתום ובקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 13 באוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 2 בנובמבר 2016 ניתנה החלטת בית משפט הקובעת כי דבר הגשת בקשת האישור יפורסם בהודעה לצורך התייחסויות בהתאם לסעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, עוד נקבע כי ההודעה כאמור תפורסם בשניים מתוך ארבעת העיתונים הנפוצים והיא תכלול בין היתר פרטים אודות הדרכים בהן ניתן לעיין בנוסח בקשת האישור, הסדר הפשרה והחלטת בית המשפט. עוד קבע בית המשפט, כי ניתן יהיה להגיש התנגדויות לבקשת האישור עד ליום 1 בינואר 2017 וכי הדיון בבקשת האישור יתקיים ביום 15 בינואר 2017. ביום 14 בנובמבר 2016 התפרסמה הודעה כאמור בעיתונים "מעריב" ו"ישראל היום".

באור 6 : - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

3. המדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך כ-37 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות ביום 13 ביוני, 2012. עניין התובענה הינו גביית סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והקרויים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" ("גורם פוליסה"). לטענת התובעת הייצוגית, אמנם במסגרת חוזרי הממונה הותר לחברות הביטוח לגבות "גורם פוליסה" בפוליסות לביטוח חיים, בכפוף למספר מגבלות, אלא שזהו תנאי הכרחי אך לא מספיק ולצורך גביית "גורם פוליסה" נדרשת גם הסכמה חוזית.

הקבוצה אותה מבקשת לייצג התובעת הנה כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח של המשיבה ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כעמלה זהה בשם אחר. התובעת עותרת לסעד של תשלום סכום הפיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה. כן עותרת התובעת למתן צו עשה המורה לחברה לשנות את דרך פעולתה בכל הקשור בגביית גורם פוליסה ולתשלום גמול לתובעת ושכר טרחה לבאי כוחה.

החברה הגישה תגובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית, התובעת הגישה תשובה לתגובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ובהמשך הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה.

בקדם המשפט שהתקיים ביום 1 בספטמבר, 2013 נקבע התיק להגשת סיכומים בכתב בבקשת האישור.

בתחילת אוקטובר הוגשו סיכומים מטעם החברה, ובהמשך הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקשת.

בהמשך, התקיימו פגישות עם נציגי הפיקוח בניסיון לבחון את עמדתם באשר לאפשרות לסיום התיק בפשרה. נציגי הפיקוח ביקשו שהות כדי לבחון העניין.

במקביל, נציגת היועמ"ש הודיעה כי אין מניעה מבחינת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון כי תינתן החלטה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

לפני כשנה התקיים בתיק מקביל (ת"צ 30028-04-11) הליך גישור, שהסתיים בהגשת הסכם גישור לבית המשפט.

ההסכם הוגש ביום 10 ביוני, 2015, וביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט בתיק המקביל על פרסום הסדר הפשרה, וכן הורה על מינויו של פרופ' אייל זמיר כבודק בתיק, וזאת בהתאם לסעיף 19 (ב) לחוק תובענות ייצוגיות.

המשיבות בתיק המקביל עתרו לביהמ"ש בבקשה שיעיין מחדש בהחלטתו על מינוי בודק מתחום המשפט, אולם בהחלטתו מיום 29 ביוני, 2015, הותר בית המשפט את החלטתו זו על כנה.

בתחילת חודש ספטמבר 2015 השלים הבודק את חוות דעתו והעבירה לבית המשפט, ובה הוא פירט את הערותיו והמלצותיו.

ביום 18 באוקטובר, 2015 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי מרכז בבקשה התלויה ועומדת לאישור הסכם הפשרה שהוגש בתיק המקביל.

בדיון הנ"ל הבהיר ביהמ"ש כי יש לו השגות בנוגע להסדר הפשרה, וכי ככל שלא יוכנסו בו שינויים לרבות הגדלת סכום הפשרה - הוא לא יאשר את ההסדר במתכונתו הנוכחית.

בחודש מרס 2016 הגיש היועמ"ש את עמדתו והערותיו להסדר הפשרה. המשיבות הגישו תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה וטענו בין היתר, כי יש לאשר את הסדר הפשרה אליו הגיעו הצדדים.

ביום 21 בנובמבר 2016 ניתנה החלטת בית משפט הן בבקשה לאישור הסדר הפשרה (בתיק המקביל) והן בבקשות לאישור התובענות כייצוגיות. באשר לבקשה לאישור הסדר הפשרה (בתיק המקביל) קבע בית המשפט כי יש לדחות את הסדר הפשרה, באשר לשיטתו של בית המשפט אין הוא מהווה הסדר ראוי וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. באשר לבקשות לאישור התובענות כייצוגיות קבע בית המשפט כי יש מקום לאשר באופן חלקי את ניהול התובענות כייצוגיות. בית המשפט הגדיר את חברי הקבוצה והם "מבוטחים של כל אחת מחברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1992-2003 (פוליסות המכונות בשמות שונים כגון "עדיף", "מיטב", "יותר", "עדי", "מעולה" וכיר"ב), אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה". עילת התביעה אותה אישר בית

באור 6 - : התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

3. (המשך)

המשפט הינה הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם פוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנוצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם להגשת התובענה – החל מיום 13 ביוני 2005 ביחס לחברה. בית המשפט אישר לתבוע את הסעדים הבאים: תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך.

בית המשפט פסק לבאי הכוח של המבקשים שכר טרחה (בגין טיפולם עד לשלב זה) סכום של 100,000 ש"ח בתוספת מע"מ, סכום זה ישולם על ידי כל אחת מהמשיבות. בית המשפט הורה לתובעים להגיש כתב תביעה מאוחד נגד כלל הנתבעות עד ליום 1 בינואר 2017. על הנתבעות להגיש כתבי הגנה עד ליום 1 במרץ 2017. התובעים רשאים להגיש כתב תשובה עד ליום 20 באפריל 2017. התיק נקבע לדיון קדם משפט ליום 20 באפריל 2017.

4. המדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך כ-46 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד "הפול" ונגד 14 חברות ביטוח נוספות (להלן – "המשיבות") ביום 13 בינואר, 2013. עניינה של התובענה הנו גביית פרמיות בביטוח רכב חובה לתקופה של שנה מלאה, גם מקום בו תעודת הביטוח משולמת על ידי המבוטח במועד מאוחר מהתאריך הנקוב בתעודת הביטוח.

בתובענה מבוקש, בין היתר, סעד כספי כלפי המשיבות להשבת דמי ביטוח שנגבו ביתר ושללא כדין ממבוטחיהן. הקבוצה הוגדרה כמבוטחי 15 הנתבעות בביטוח רכב חובה, אשר שילמו את הפרמיה לאחר המועד הנקוב בתעודת הביטוח שהונפקה להם, בתקופה בת 7 שנים שקדמו להגשת התובענה. לחלופין בלבד, ומחמת הזהירות, מבוטחי "הפול" בלבד.

תשובות המשיבות לבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית הוגשו. ביום 10 באוקטובר, 2013 הגישה המבקשת תגובה לתשובת המשיבות.

ביום 31 באוקטובר, 2013 התקיים קדם משפט, בו נקבע כי המבקשת רשאית להגיש בקשה לתיקון הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

בקדם משפט נוסף שהתקיים ביום 25 במרס, 2014, החליט כב' השופט גרוסקופף למחוק את התביעה נגד החברה, זאת בשל העדר עילה תביעה אישית כנגדה. בכך הגיעו התביעה והבקשה כנגד החברה לידי סיום.

יחד עם זאת, ביום 30 באפריל, 2014, התקיים דיון ביחס לאיחוד התביעה עם תביעה ייצוגית זהה שהוגשה לביהמ"ש, בסופו, החליט כב' השופט גרוסקופף לאחד את התביעות כך שידונו כתובענה אחת (עיקרי התביעה מתוארים בדוחותיה הכספיים של החברה לרבעון הראשון לשנת 2014).

איחוד התביעות למעשה "החייה" את התביעה כנגד החברה.

ביום 31 באוגוסט, 2014, הגישו המשיבות בקשה מוסכמת להסדר דיוני, לפיו, המשיבות רשאיות להגיש כתבי תשובה מתוקנים עד ליום 21 בספטמבר, 2014, ואילו תגובת התובעים לכתבי התשובה המתוקנים, תוגש עד ליום 2 בנובמבר, 2014. כתבי-הדין האמורים הוגשו במועדים הרלוונטיים.

בקדם משפט שהתקיים ביום 16 בנובמבר, 2014, הציע בית המשפט מתווה עתידי להסדרת ביטוחי החובה, וכן, הציע כי הצדדים יבואו בדיון ודברים במטרה להגיע לפשרה בתיק זה ביחס לתקופת העבר בלבד.

בתום הדיון נקבע כי על המפקחת על הביטוח להתייחס עד ליום 25 בדצמבר, 2014 לשאלה האם הצעת בית המשפט ביחס לעתיד, אפשרית מבחינת הדיון והאם היא רצויה על פי השקפתה (מועד הדיון נדחה לבקשת ב"כ המפקחת). עוד נקבע כי על חברות הביטוח למסור הודעת הבהרה לבית המשפט ביחס לשני עניינים, וזו הוגשה במועד.

בדיון שהתקיים ביום 8 בפברואר, 2015 בנוכחות ב"כ ונציג המפקחת על הביטוח, הביעו אלו את התנגדותם למתווה המוצע, שכן לעמדתם, הדבר מנוגד להוראות הדיון ועלול להוות תמריץ לאי עריכת ביטוח במועד ונסיעה בניגוד לדיון.

באור 6 - : התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

4. (המשך)

בתום הדיון נקבע כי ככל שהמשיבים יוותרו על חקירות מצהירים, יוגשו סיכומי המבקשים עד ליום 29 במרס, 2015, ואילו סיכומי המשיבים יוגשו עד ליום 31 במאי, 2015. עוד צוין, כי המפקחת על הביטוח תהא רשאית להגיש התייחסות לסיכומי הצדדים עד ליום 30 ביוני, 2015 והצדדים יהיו רשאים להגיש תגובה לעמדתה עד ליום 15 ביולי, 2015. בנוסף, ניתנה למבקשים זכות תשובה לסיכומי המשיבים עד ליום 15 ביולי, 2015.

עוד נקבע, שככל שהצדדים יעמדו על חקירות המצהירים, עליהם להודיע כן לבית המשפט עד ליום 15 בפברואר, 2015, וככל שיתקיימו חקירות בתיק, הרי שהמועדים שנקבעו להגשת סיכומי הצדדים בתיק לא יהיו תקפים.

ביום 15 בפברואר, 2015, הודיעו המשיבות כי מבלי לפגוע בטענותיהן, הן אינן עומדות על קיום דיון הוכחות בתיק.

ביום 23 בפברואר, 2015, ניתנה החלטה לפיה הסיכומים יוגשו בהתאם למועדים הנקובים לעיל.

ביום 12 במרס, 2015 הגישו המבקשים בקשה לצירוף ראייה והמשיבות התנגדו לה.

ביום 14 באפריל, 2015, קבע בית המשפט כי יש לקבל את בקשת המבקשים לצירוף ראייה. כמו כן, האריך בית המשפט את מועד הגשת הסיכומים מטעם המשיבות ב-60 יום, ובהתאם לכך גם את יתר המועדים שנקבעו בדיון מיום 8 בפברואר, 2015. ביום 25 באוקטובר 2015 הגישו המבקשים את תשובתם לסיכומים מטעם המשיבות.

ביום 5 באפריל 2016 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ללא חיוב בהוצאות.

ביום 5 ביוני 2016 הגישו המבקשים כתב ערעור לבית המשפט העליון בירושלים על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז.

במסגרת כתב הערעור נטען, כי בית המשפט קמא שגה כאשר קבע כי הדין הישראלי אינו מספק בסיס משפטי לתביעתם וכי לא עומדת להם זכות להשבה יחסית בגין התקופה בה לא קיבלו כיסוי ביטוחי. בנוסף, טענו כי שגה בית המשפט קמא שעה שקבע כי אין עילה לתביעת השבה של דמי ביטוח כל עוד חוזה הביטוח המסדיר את יחסי הצדדים עומד בתוקפו.

ביום 9 באוקטובר 2016 התקיים דיון קדם ערעור, בהמלצת בית המשפט המערערים משכו את הערעור ללא צו להוצאות.

5. המדובר בתובענה ובצדה בקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן: "התביעה") על סך כ- 15 מיליון ש"ח, אשר הוגשה נגד החברה ביום 13 באוגוסט, 2014. התביעה הוגשה כנגד 7 חברות ביטוח נוספות בחודש יוני, 2014 (להלן יחדיו: "הנתבעות"). עניינה של התביעה הנה גביית תשלומי פרמיה גבוהים במסגרת פוליסות ביטוח חיים המונפקות על ידי הנתבעות לצרכי ביטוחי משכנתא, תוך התעשרות שלא כדין על גבי המבוטחים. לטענת התובעים, תשלומי הפרמיה העודפים נגרמים עקב קביעת סכומי ביטוח גבוהים מיתרות ההלוואה בבנק המלווה, וכפועל יוצא מכך נאלצים המבוטחים לשלם לנתבעות סכומי פרמיה חודשיים גבוהים מאלו שהיו משלמים להם, לו הסכום המבוטח היה מותאם לסכום הלוואת המשכנתא הרשומה באותה עת בספרי הבנק.

עילות התביעה כנגד הנתבעות הן: הפרת חובה חקוקה, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרת חובת תום לב, רשלנות ועשיית עושר ולא במשפט.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הנה כלל לקוחות הנתבעות אשר היו מבוטחים של אחת או יותר מהנתבעות ב-7 השנים האחרונות (כולן או מקצתן) שקדמו להגשת הבקשה, אשר רכשו ממנה פוליסת ביטוח חיים לצורך ביטוח הלוואת משכנתא אותה נטלו באחד מהבנקים למשכנתאות בישראל, ואשר סכום הביטוח ממנו נגזרות פרמיות הביטוח שנדרשו לשלם, ב-7 השנים האחרונות, עלה על יתרת ההלוואה בבנק וכתוצאה מכך שילמו המבוטחים תשלומי יתר בגין ביטוח החיים למשכנתא אותה נטלו. התובעים עותרים, בין היתר, להשבת הפרשי הפרמיות ששולמו, לטענתם, ביתר.

באור 6 : - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

5. (המשך)

הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מהחברה מסתכם להערכת התובע, בסכום של 15,046,618 ש"ח. סכום התביעה האישי של התובע כנגד החברה בגין השנים 2009 ועד 2013 עומד על סך של 282 ש"ח. יצוין כי הערכת הנזק נעשתה על-ידי בא כוח התובעים בהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים הגלויים של החברה.

ביום 14 באוגוסט, 2014, הגיש המבקש בקשה לאיחוד הדיון בבקשת האישור יחד עם הדיון בבקשת אישור נוספת, שהוגשה לבית המשפט בעילות זהות לטענתו, באמצעות אותם באי כוח, נגד שבע חברות ביטוח נוספות (להלן: "**הבקשה לאיחוד דיון**").

בהחלטתו מיום 31 באוגוסט, 2014 קבע בית המשפט, כי הבקשה לאיחוד דיון תידון לאחר שתושלם הגשת כתבי הטענות בשתי בקשות האישור.

ביום 28 בספטמבר, 2014 הגיש המבקש הודעה ובקשה לדחיית ההליכים בתיק למשך שלושה חודשים (להלן: "**בקשת הדחיה**").

ביום 6 באוקטובר, 2014, הגישה החברה את תשובתה לבקשת הדחיה, לפיה היא אינה מתנגדת לדחיה המבוקשת.

בהחלטתו מיום 7 באוקטובר, 2014, הורה בית המשפט כי בשלב זה המבקש לא יידרש להגיש תגובה לתשובתה של החברה לבקשת האישור והתובענה לא תיקבע לדיון, אולם אין בכך כדי לגרוע מחובתה של החברה להגיש תשובתה לבקשת האישור.

ביום 15 בינואר, 2015, הגישה החברה את תשובתה לבקשת האישור.

ביום 19 באפריל, 2015, הגיש המבקש את תגובתו לתשובה לבקשת האישור.

ביום 14 ביוני, 2015, התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור בו, בין היתר, הודיע בית המשפט כי בכוונתו לפנות למפקחת על הביטוח בשאלות העולות מבקשת האישור, והזמין את הצדדים להציע שאלות כאמור, וזאת עד ליום 16 ביולי, 2015.

בדיון קדם משפט שהתקיים ביום 20 ביולי, 2015, הורה בית המשפט על הסוגיות אשר תועברנה למפקחת על הביטוח, אשר הגישה את עמדתה בעניינן עד ליום 20 באוקטובר, 2015. תגובת הצדדים לעמדתה של המפקחת על הביטוח הוגשה ביום 20 בנובמבר, 2015.

ביום 19 באוקטובר, 2015 הגישה פרקליטות מחוז ירושלים בקשה להארכת המועד להגשת עמדת המפקחת על הביטוח, כך שהוגשה ביום 20 בנובמבר, 2015, ובהתאמה, כי התייחסות הצדדים לעמדת המפקחת על הביטוח תוגש עד ליום 20 בדצמבר 2015. ביום 21 באוקטובר 2015 האריך בית המשפט את המועדים כמבוקש. ביום 23 בנובמבר, 2015 פרקליטות מחוז ירושלים הגישה בקשה נוספת להארכת המועד להגשת עמדת המפקחת על הביטוח כך שתוגש עד ליום 15 בדצמבר 2015, והארכת המועד להגשת התייחסות הצדדים בהתאם, וכן לדחיית הדיון המקדמי הנוסף שנקבע בהליך ליום 3 בינואר 2016.

ביום 21 בדצמבר 2015 הודיעה המפקחת על הביטוח לבית המשפט, כי העבירה להתייחסותה של המפקחת על הבנקים את שאלות בית המשפט.

ביום 23 במרס 2016 הגישה המפקחת על הביטוח את עמדתה, אשר לכאורה תומכת בעיקר בטענות שהעלו המשיבות בתשובתן לבקשת האישור.

ביום 7 באפריל 2016 המשיבות הגישו את התייחסותן לעמדת המפקחת, במסגרתה נטען בין היתר, כי עמדת המפקחת מאששת את טענות המשיבות בתשובתן לבקשת האישור, וכי לאור עמדת המפקחת מן הראוי שהמבקשים יסתלקו מבקשת האישור ומהתביעה נגד החברה.

ביום 10 באפריל 2016 התקיים דיון קדם משפט נוסף, במהלכו הורה בית המשפט כי בעקבות עמדת המפקחת, ב"כ המבקשים יודיע לבית המשפט עד ליום 1 במאי 2016 האם הוא מסכים למקד את התביעה ואת בקשת האישור בסוגיית היקף יידוע המבוטחים לעניין אופן שיערוך סכום הביטוח (שיעורי הריבית) במועד עריכת חוזה הביטוח. בהקשר זה יודיע גם ב"כ המבקשים האם הוא מוותר על טענותיו בכל המתייחס לתקופת חיי הפוליסה (במובחן ממועד עריכת חוזה הביטוח).

באור 6 : - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

5. (המשך)

ביום 11 במאי 2016 המבקשים הודיעו לבית המשפט, כי הם החליטו בשלב זה שאין בכוונתם לוותר על הטענות שהועלו בבקשת האישור, וכי הם סבורים שבקשת האישור מעלה סוגיות חשובות בהיבטים של חובות היידוע של חברות הביטוח ושל עדכון הסכום המבוטח לאורך חיי הסכם הביטוח ("הודעה המבקשים").

ביום 19 במאי 2016 הגישה החברה בקשה למחיקת הודעת המבקשים מן הטעם שהיא כוללת, מעבר להודעה בעניין מיקוד בקשת האישור, טענות נוספות המהוות הרחבת חזית ומקצה שיפורים לטענות שהועלו בבקשת האישור.

ביום 24 במאי 2016 התקיים קדם משפט נוסף במסגרתו נעתרו המבקשים להצעת בית המשפט למיקוד התובענה בסוגיית היקף הידוע בשלב הטרם חוזי ושלב עריכת החוזה (במובחן מחיי הפוליסה). בית המשפט הציע לצדדים לפנות לגישור בסוגיות שונות במחלוקת. המבקשים הסכימו להצעה. ביום 12 ביולי 2016 התקיים דיון קדם משפט נוסף, במהלכו הסכימו הצדדים להצעת בית המשפט להפנות את הסוגיות שונות במחלוקת להליך גישור.

מועד דיון נוסף קבוע ליום 18 בדצמבר 2016.

6. המדובר בבקשה לאישור תובענה כייצוגית ("התובענה" ו-"בקשת האישור", בהתאמה) אשר הוגשה ביום 17 בדצמבר 2015 נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות ("המשיבות") על ידי העמותה למען משרתי המילואים ("המבקשת").

בבקשת האישור נטען, כי המשיבות גובות פרמיות ביטוח מלאות מחיילי מילואים, אך מספקות להן כיסוי ביטוחי חלקי וחסר אשר שוויו נמוך מדמי הפרמיות הנגבות מהם. זאת, מאחר שלטענת המבקשת, המשיבות אינן מבטחות את חיילי המילואים במהלך תקופת שירות המילואים, אך מחייבות את מבוטחיהן בתשלום פרמיות גם בגין תקופת שירות המילואים. הקבוצה, בשמה עותרת המבקשת לנהל את התובענה הייצוגית, הינה כל מי שהייתה או שנמצאת בבעלותו פוליסת ביטוח שכללה החרגה שעניינה שירות מילואים, אשר שילם למשיבות פרמיות ביטוח בתקופה בה היה בשירות מילואים, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת הייצוגית.

במקביל לתיק זה, מתנהלת בבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ייצוגית נוספת בעניין דומה נגד חברות ביטוח נוספות, במסגרתו הוגשה בקשה לאישור הסדר דינוני לאיחוד הדיונים בבקשת האישור ובהליך הנוסף.

ביום 27 בינואר 2016 אישר בית המשפט המחוזי מרכז את ההסדר הדינוני והורה על איחוד בקשת האישור וההליך הנוסף.

ביום 11 ביולי 2016 הוגשה תשובתה של החברה לבקשת האישור, במסגרתה טענה, בין היתר, כי המבוטחים אינם משלמים פרמיה עודפת אלא פרמיה התואמת את הסיכון הגלום בעסקת הביטוח ובשקלול ההחרגות בפוליסה, שכן הסיכון בגין נזקים שמקורם בשירות מילואים כלל לא תומחרו בפוליסה והפרמיה אינה משקפת אותם; כי הביטוח נושא ערך למבוטח גם במהלך תקופת המילואים; כי התנהלותה נעשתה על פי הוראות הדין ובהתאם לעמדת המפקח על הביטוח; וכי המבקשים לא הצביעו על מקור חוקי כלשהו לתמיכה בטענותיהם. לתשובה לבקשת האישור ובתמיכה לטענות האקטואריות שהועלו במסגרתה, צורפה חוות דעת של מומחה אקטואר מטעם כל המשיבות בבקשת האישור.

ביום 7 בספטמבר 2016 הגישה המבקשת את התגובה לתשובה לבקשת האישור ("התגובה לתשובה"), במסגרתה טענה, בין היתר, כי המשיבות נוקטות ב"סבסוד צולב" על חשבון מבוטחיהם המשרתים במילואים, וכי בידי המשיבות היכולת לתמחר את הפרמיה בגין סיכוני נזקי המילואים.

ביום 18 בספטמבר 2016 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, אשר בתומו בית המשפט הבהיר למבקשת, כי בדרך לאישור התובענה כייצוגית עומדים בפניה מכשולים, ועליה לשקול האם היא עומדת על המשך ניהול בקשת האישור.

על המבקשת להודיע עד יום 15 בדצמבר 2016 האם היא עומדת על המשך ניהול בקשת האישור.

באור 6 - : התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

7. המדובר בתובענה ייצוגית אשר הוגשה ביום 2 בדצמבר 2015 נגד החברה ונגד "אש אינווסט סוכנות לביטוח בע"מ" ("הסוכנות" וביחד "המשיבות"). סכום התובענה האישית מוערך בסכום של 584 ש"ח. סכום התביעה הקבוצתית מוערך בסכום של 2,500,000 ש"ח. עניינה של תובענה זו הינה במצג שווא והטעיה של המשיבות כלפי לקוחותיהם. לטענת המבקשת, החברה פרסמה תעריפי ביטוח חובה, שאף פורסמו באתר משרד האוצר, הכוללים הנחה משמעותית לכלי הרכב בהם מותקנות מערכות התרעה על אי שמירת מרחק והתרעה על סטייה מנתיב. עם זאת, בסוכנויות הביטוח המוכרות את הפוליסות מטעם החברה, בהן הסוכנות, מצוי מסד נתונים שונה אשר אינו מבחין בין רכב מדגם מסוים המצויד במערכות אלו לבין רכב שאינו מצויד בה, ולכן בפועל הפוליסות נמכרות בתעריפים גבוהים יותר. על המשיבות להגיש את תשובותיהן לבקשת האישור עד ליום 1 במרס 2016. על המבקשת להגיש תגובתה לתשובות המשיבות לבקשה לאישור עד ליום 1 באפריל 2016. טרם נקבע מועד דיון בתיק.

ביום 29 בפברואר 2016 הוגשה בקשה בהסכמה להארכת מועד הגשת תשובה לבקשת האישור, נוכח ניהול משא ומתן בין הצדדים. המשיבה ביקשה כי תשובתה, ככל שיהיה צורך בכך, תוגש 45 ימים ממועד מסירת הודעה מתאימה מטעם הצדדים באשר לתוצאות ההידברות ביניהם. בית המשפט נעתר לבקשת הארכה, כך שהתשובה לבקשת האישור תוגש עד ליום 17 באפריל 2016, ככל שיהיה צורך בכך. ביום 15 במאי 2016 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות מן הבקשה לאישור. ביום 3 ביוני 2016 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות.

8. המדובר בתובענה ייצוגית אשר הוגשה ביום 9 באוגוסט 2016 נגד החברה ונגד 7 חברות ביטוח נוספות ("המשיבות"). סכום התביעה האישית הינה בסך של 2,000 ש"ח. סכום התביעה הקבוצתית הוגשה בסכום של 100,000,000 ש"ח. עניינה של התובענה הינה בטענה כי המשיבות מוכרות ביטוחי רכב חובה ומקיף כאשר תעריפי הביטוח נקבעים על פי פרמטרים קבועים מראש וביניהם גיל המבוטח וזאת על אף שלעיתים המבוטח במהלך תקופת הביטוח מגיע לגיל בו הוא זכאי לתעריף נמוך יותר והדבר ידוע מראש ובדיעבד, עם זאת, המשיבות אינן משנות את התעריף בהתאם לשינוי הצפוי בגיל. לטענת המבקשים קביעת דמי הביטוח בהתעלמות מהשינוי בגיל המבוטח במהלך תקופת הביטוח גורמת לגבייה ביתר, שתוצאתה בגביית פרמיות יקרות יותר, ללא עילה או צורך והתעשרות שלא כדין של המשיבות על גבם של המבוטחים. על פי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, הגדרת הקבוצה הינה כל מי שרכש ביטוח מאת המשיבות אשר במהלך תקופת הביטוח השתנה גילו או בשל משך הזמן בו החזיק ברישיון נהיגה, היה זכאי להפחתה בתעריף פרמיית הביטוח, מבלי שחברת הביטוח הפחיתה את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם, ב - 7 השנים האחרונות. על החברה להגיש תשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית עד ליום 25 בדצמבר 2016.

9. המדובר בתובענה ייצוגית אשר הוגשה ביום 7 בספטמבר 2016 נגד החברה. סכום התובענה האישית מוערך בכ- 235 ש"ח וסכום התובענה של כלל חברי הקבוצה מוערך בסכום של 8,100,000 ש"ח. עיקרה של התובענה הינה גבייה של הוצאות ניהול השקעות וזאת ללא הסכמה מפורשת על כך במסגרת הפוליסה. יובהר, כי גבייה של הוצאות ניהול השקעות אינה מנוגדת לדיון אלא אינה במסגרת ההסכמה החוזית בין הצדדים שכן על פי הפוליסה נקבע כי מהמבקשת ייגבה דמי ניהול בלבד. החברה תגיש את תשובתה לבקשה עד יום 28 בדצמבר 2016 והמבקשת את תגובתה לתשובה עד יום 27 בינואר 2017. מועד דיון קדם משפט נקבע ליום 14 בפברואר 2017.

באור 6 : - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

10. המדובר בתובענה ייצוגית ובקשה לאישור התובענה כייצוגית אשר הוגשה ביום 13 בנובמבר 2016 כנגד החברה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. לטענת התובעות, החברה מפרה כביכול התחייבויות במסגרת פוליסות לביטוחי מנהלים ולאבדן כושר עבודה באופן כזה שהחברה, בין היתר, מסיטה כספי מבוטחים וגורעת כספים מתוך רכיבי הגמל והפיצויים המופרשים על-ידי המבוטחים לטובת רכיב אובדן כושר עבודה, וכך מקטינה לכאורה את הסכומים הנצברים עבור המבוטחים כפנסיה (גמל ופיצויים) ומגדילה את הפרמיות הנגבות על-ידיה עבור רכיב "אובדן כושר", וכל זאת בניגוד לתנאי פוליסת הביטוח לטענתה. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג כוללת כל מבוטח בעל פוליסת ביטוח מנהלים אצל החברה וכן מי שבעל ביטוח אובדן כושר עבודה, החל משנת 2015. הערכת התובעות באשר לנזק היא כי סכום הנזק המצרפי של חברי הקבוצה הינו בגבולות 5 מיליון ש"ח לערך, לשנת 2015 בלבד. סכום זה, לשיטת התובעות, הינו מינימלי, שכן הוא אינו לוקח בחשבון את הרווחים שהיו אמורים להיצבר על הכספים שנגזלו אילו היו נזקפים כיאות בפוליסות של המבוטחים בחברי הקבוצה. על כן, יש להוסיף לכך את התשואה שתושג בסוף שנת 2016 על הפקדות של שנת 2015 (כאשר בשנת 2015 התשואה עמדה על כ-2%). בשלב זה החברה לומדת את התובענה ובקשת האישור.

11. המדובר בתובענה ייצוגית ובקשה לאישור התובענה כייצוגית אשר הוגשה ביום 16 בנובמבר 2016 נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות") לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות ביטוח חיים אגב הלוואה לדירור, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה, הנתבעות אינן משלמות, כביכול, למבוטחים, בעת קרות מקרה ביטוח, את מלוא יתרת חוב ההלוואה לדירור, אלא חלק ממנו בלבד. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את חובת הגילוי החלה עליהן, מטעות את מבוטחיהן, מפרות את חוק חוזה הביטוח, מפרות חובה חקוקה, פועלות ברשלנות, מפרות את הוראות פוליסת הביטוח ופועלות בחוסר תום לב. הקבוצה הראשונה אותם מבקשים התובעים לייצג הינה לקוחות הנתבעות (או יורשיהם) שנטלו הלוואה לדירור, שבה קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה, אשר רכשו פוליסת חיים אגב משכנתא מהנתבעות שלא באמצעות סוכנויות הביטוח של הבנקים, ובכללם אלו שבקרות אירוע ביטוח מזכה לא קיבלו מהנתבעות את מלוא יתרת חוב המשכנתא כפי שהופיע בספרי הבנק. הקבוצה השנייה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה לקוחות המחזיקים כיום בפוליסות מהסוג האמור. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג ביחס לכל אחת מהנתבעות בכ-15 מיליון ש"ח וזאת הנזק הכולל הנתבע במסגרת התובענה בסכום של 75 מיליון ש"ח.

בשלב זה החברה לומדת את התובענה ובקשת האישור.

ב. להלן פירוט תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

טבלה מסכמת:

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע אלפי ש"ח
<u>תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	1	16,496
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	4	75,467
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	100,000
לא צוין סכום התביעה	2	-

סכום ההפרשה הכולל בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 5,819 אלפי ש"ח (31 לדצמבר, 2015 - 5,611 אלפי ש"ח).

באור 6 : - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תביעות אחרות

חוץ מהליכים המשפטיים המתוארים לעיל, אין לחברה הליכים נוספים שאינם במסגרת עסקי ביטוח.

כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, הביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה") ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגפי תלונות הציבור בחברה. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים. לפני הוצאת נוסח סופי של הכרעות, מוציא הממונה בדרך כלל טיוטת הכרעה.

כן עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או בקשות לקבלת נתונים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, ו/או מתן הנחיות ביחס לטיפול החברה במוצרים השונים בעבר, לרבות מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לפעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות הנחיות לתיקון ו/או ביצוע פעולות שונות. בהתאם לממצאי ביקורות ו/או נתונים המועברים, מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה, וזאת בהמשך להודעה על כוונה להטיל עיצום כספי וניתנת הזדמנות לטעון כנגד הכוונה להטיל את העיצום הכספי.

ד. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי החברה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים.

חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת.

במסגרת זו פורסמו בשנים 2011 ו-2012 חוזרים שעניינם "טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים המוסדיים".

החברה מטפלת אופן שוטף בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בחברה, בהתאם לחוזר "טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים המוסדיים" ובהתאם לפערים המתגלים מעת לעת. החברה מבצעת הפרשות מסוימות בהתאם לצורך. לא ניתן להעריך באופן מלא באם נדרשות הפרשות נוספות בקשר עם תהליכי טיוב נתוני זכויות העמיתים.

בנוסף, קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר.

לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

- א. ביום 4 בפברואר, 2016 התקשרה החברה בהסכם לרכישת זכויות בעלות במקרקעין באזור התעשייה אשדוד (השקעת כספי הנוסטרו וכספי המשתתף, בחלקים שווים) מאת צד שלישי (להלן: "המוכר"). על המקרקעין מצויים בניין משרדים המיועדים להשכרה לתעשייה עתירת ידע (נדרשת בגינו השלמת הליכי רישוי) הכולל קומת קרקע מסחרית ברמת גמר וחמש קומות משרדים ברמת שלד מחופה זכוכית וחניון תת קרקעי אליו צמודה תחנת תדלוק וכן מרכז מסחרי בשם פאוור סנטר אשר מרבית שטחי מושכרים לבתי עסק שונים (בניין המשרדים, תחנת הדלק והמרכז המסחרי להלן: "הממכר"). בהתאם לבדיקות שערכה החברה עם המוכר, ההכנסות התפעוליות השנתיות (NOI) החזויות מהממכר בתפוסה מלאה ללא המשרדים עומדות על כ-16 מיליון ש"ח. על פי הוראות ההסכם, תרכוש החברה את הממכר לרבות מלוא זכויות והתחייבויות המוכר על פי הסכמי השכירות אשר נחתמו בקשר לשטחים בממכר בתמורה לסך של כ-248.5 מיליון ש"ח, בתוספת מע"מ כדין. בכוונת החברה להשלים את פיתוחו של בניין המשרדים והחניון התת קרקעי ולשם כך נקבעו בהסכם הוראות בדבר שיתוף פעולה בין החברה לבין המוכר לצורך חידוש היתר הבניה ביחס למבנה זה.
- ב. ביום 27 במרס, 2016 דירקטוריון החברה אישר את חידוש ההתקשרות עם חברת ממסי שירותי דרך וגרירה בע"מ (להלן - "ממסי") שהינה חברה בשליטת בעל השליטה בחברה (חברה בת בשליטת 60%) אלבר ציי-רכב (ר.צ.) בע"מ (ל-12 חודשים נוספים. היקף השירותים הנרכשים מממסי על בסיס שנתי עומד על כ-3.1 מיליון ש"ח בדומה לאשתקד. בנוסף, ממסי רוכשת מהחברה פוליסות מסוג ביטוח רכב חובה ומסוג ביטוח רכב מקיף בעבור צי המשאיות שבבעלותה ומשמשים אותה בפעילותה השוטפת. היקף ההתקשרות השנתית עומדת על סך של כ-260 אלפי ש"ח. על פי סיווג ההתקשרות על ידי ועדת הביקורת של החברה כהתקשרות שאינה חריגה וכן על בסיס נתונים שהובאו בפני חברי הדירקטוריון של החברה ביחס להתקשרות דומה עם צד שלישי שאינו קשור לחברה, קבעו חברי הדירקטוריון של החברה כי תנאי ההתקשרות הינם בתנאי שוק, לטובת החברה ותנאיה הוגנים וסבירים.
- ג. ביום 28 בפברואר, 2016, אישר דירקטוריון החברה את חידוש התקשרות החברה, לאחר אישורה של ועדת הביקורת בחברה שסיווגה את ההתקשרות כהתקשרות שאינה חריגה, עם חברת אלבר ציי-רכב (ר.צ.) בע"מ ("אלבר") בהסכם ליסינג תפעולי. אלבר הינה חברה שלבעל השליטה בהכשרה ביטוח, מר אלי אלעזרא, עניין אישי בהתקשרות מכוח החזקותיו במישרין ו/או באמצעות חברות בשליטתו באפרידר, בעלת השליטה באלבר. כמו כן, מכהן מר אלעזרא כנושא משרה באלבר ובאפרידר. במסגרת ההסכם מעמידה אלבר לחברה, נכון למועד אישור העסקה, 84 כלי רכב מקבוצות רישוי שונות בתמורה כוללת חודשית של כ-261,000 ש"ח בתוספת מע"מ. תקופת החכירה נקבעה ל-36 חודשים ומכסת הקילומטרים השנתית לכל רכב נקבעה ל-30 אלפי ק"מ.
- ד. התקשרות החברה בעסקת ביטוח משנה - החברה התקשרה בהסכמי ביטוח משנה עם מספר מבטחי משנה, במסגרתם רכשה ביטוחי משנה לסיכונים בגין התביעות התלויות בשייר החברה בענף ביטוח חובה בלבד, בגין שנות החיתום 2010 עד 2015 כולל. במסגרת הסכמים אלה העבירה החברה למבטחי המשנה חלק מהסיכונים של התביעות התלויות בשייר, והתקבל כיסוי מלא בגובה של כ-123% בממוצע מגובה התביעות התלויות, כאשר החברה תמשיך לתת את שירות ניהול התביעות. בנוסף, רכשה החברה ביטוח משנה יחסי בגין השנים 2015 ו-2016. פרמית ביטוח המשנה, ששולמה למעט סך של כ-113 מליון ש"ח אשר ישולמו למבטחי המשנה, תישאר בידי החברה לכל אורך תקופת העסקה כפיקדון ממנו תשולמנה התביעות, כאשר בגין הפיקדון עבור שנים 2010 עד 2015 כולל תשולם ריבית למבטחי המשנה בשיעור שנתי ממוצע של כ-2.5% (לא צמוד) ובגין הפיקדון עבור עסקת ביטוח משנה יחסי לשנים 2015 ו-2016 תשולם ריבית למבטחי המשנה בשיעור שנתי ממוצע של 0.5% (לא צמוד). הריבית על הפיקדון חושבה החל מה-1 לאפריל, 2016. יש לציין כי אין השפעה על הרווח או ההפסד מעצם ביצוע העסקאות הנ"ל. חלקם של מבטחי משנה בתביעות התלויות ליום ביצוע העסקאות הנ"ל מסתכם לסך של 736 מליון ש"ח. בעקבות העסקה וליום ביצוע העסקה קטנו דרישות ההון בסך של כ-101.4 מליון ש"ח.
- ה. ביום 29 במאי, 2016 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 21 מליון ש"ח, לאחר קבלת אישור של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- ו. ביום 25 במאי, 2016, אישר דירקטוריון החברה נוסח תשקיף מדף.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

- ז. ביום 13 ביולי, 2016, הודיעה הגב' אסתר אלישקוב על התפטרותה מתפקידה כמנכ"לית החברה.
- ח. אישור תנאי כהונה והעסקה של מנכ"ל החברה - ביום 27 ביולי 2016 אישרה האסיפה הכללית (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) את תנאי הכהונה והעסקה של מנכ"ל החברה- מר שמעון מירון. מנכ"ל החברה יהיה זכאי למשכורת בסך של 78,000 ש"ח (ברוטו) לחודש צמוד למדד המחירים לצרכן של חודש יולי 2016, כאשר העלות הכוללת של השכר (רכיב קבוע ורכיב משתנה) לא תעלה על סכום של 2 מיליון ש"ח (לא כולל מס שכר). העלות החודשית אשר תנבע לחברה בגין העסקתו של מר מירון (כולל התנאים הנלווים להעסקתו) תעמוד החל מחודש אוגוסט 2016 על סך של כ-117,000 ש"ח לא כולל מס שכר.
- ט. בחודש דצמבר 2013 הושלמה עסקה לרכישת מלוא הבעלות על מגרש מסחרי בקו חוף המרינה בעיר אשקלון ("מגרש 17").
- בתקופת הדוח נערכה על-ידי גב' נחמה בוגין, שמאית מקרקעין חיצונית בלתי תלויה שהיא בעלת כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך, הערכת שווי למגרש 17 ולפיה נקבע כי שווי של הנכס הינו 143,250 אלפי ש"ח.
- בהתאם להערכה זו רשמה החברה בתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2016 רווח מעליית ערך נדל"ן להשקעה בסך של כ-10.7 מיליון ש"ח לפני מס ובסך של כ-8 מיליון ש"ח לאחר מס.
- אומדן שווי המקרקעין נערך בגישת היוון ההכנסות בניכוי יתרת עלויות הבניה עד לסיום הפרויקט. באומדן השווי הובא בחשבון שיעור היוון בשיעור 8.4% למעט שוכר עוגן אשר הוון בשיעור 7.7%. שיעור היוון זה, נקבע בהתחשב בתשואה המקובלת בשוק המקרקעין תוך התאמה למאפיינים הספציפיים של הנכס ורמת הסיכון של ההכנסות הצפויות ממנו.
- ההכנסות שנלקחו בחשבון בהערכת השווי, מתייחסות לכל השטח המיועד להשכרה, ומתבססות על ההכנסות המשתקפות מחוזים שנחתמו, טיטות חוזים והצעות מסחריות במור"מ לגבי כ- 70% מהשטח המיועד להשכרה.
- עליית השווי נובעת בין היתר מתכנון ומיתוג עדכני של הקומה העליונה במתחם, הגדלת השטח הראוי להשכרה בכ- 1,400 מ"ר בעקבות המרת שטחים ציבוריים לשטחים להשכרה, גידול בהיקף החוזים שנחתמו, תוספת של הרווח היזמי לאור התקדמות הפרוייקט ומקיטון ביתרת העלויות הצפויה עקב ההשקעות שבוצעו בתקופת הדוח.
- י. ביום 20 ביולי, 2016, אישר דירקטוריון החברה לאחר אישורה של ועדת הביקורת בחברה, את העסקת מר אור אלעזרא - בנו של י"ר הדירקטוריון ובעל השליטה בחברה, בתפקיד עוזר אישי לי"ר הדירקטוריון. שכרו החודשי יעמוד על סכום של 25,000 ש"ח ברוטו.
- יא. ביום 29 באוגוסט, 2016, נחתם הסכם בין החברה לאלטשולר שחם חברה לביטוח בע"מ ("אלטשולר שחם") להעברת התיק הביטוחי והפיננסי של אלטשולר שחם לידי החברה בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם. התיק הביטוחי כולל העברת של פוליסות ריסק מוות המשקף 8.5 מיליון ש"ח פרמיה משוננת ותיק של פוליסות חוזי השקעה אשר הצבירה בגינו מסתכמת בכ- 350 מיליון ש"ח. עסקת המכר של עסקי הביטוח נשוא ההסכם תבוצע במועד הסגירה שנקבע ליום 1 בינואר, 2017 (כך שעד 31 בדצמבר 2016 בחצות יהיו עסקי הביטוח באחריות אלטשולר שחם ומיום 1 בינואר 2017 יהיו עסקי הביטוח באחריות החברה), ובלבד שעד מועד זה יתקיימו כל התנאים המתלים, הכוללים קבלה של כל האישורים הרגולטוריים הנדרשים ופרה רולינג מרשות המיסים.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

יב. מידע לגבי שינוי מהותי שנעשה באומדנים ובהנחות אקטואריות

1. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, (להלן: "החוק") מוקנית למוסד לביטוח לאומי ("מל"ל") זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששילם או עתיד לשלם, אם המקרה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפלת"ד ("זכות שיבוב"), כלומר המל"ל יכול לתבוע את חברות הביטוח בגין כספים אשר שילם או עתיד לשלם למבוטחיהן.

גובה הערך המהוון של הקצבאות שישולמו לנפגעי תאונות עבודה ואופן היווןן של אותן קצבאות, נקבע בתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 ("התקנות").

בחודש יוני 2016 פורסם תיקון לתקנות ("התיקון") הכולל, בין היתר, עדכון של לוחות התמותה ושל שיעורי ההיוון לצורך חישוב הקצבאות האמורות.

בהתאם לתיקון יעמוד שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית על 2% במקום 3% שהיו קבועים בתקנות ערב תיקון.

כמו כן קובע התיקון כי לוחות התמותה ושיעורי היוון הקצבאות יעודכנו שוב ב-1 בינואר 2020 ובכל ארבע שנים שלאחר מועד זה.

בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון לתיקון האמור לפיו נדחה מועד כניסת התיקון לתוקף בשנה אחת.

להערכת החברה, בעקבות האמור, יגדל גובה הסכומים שיהיה על חברות הביטוח לשלם לביטוח לאומי במסגרת תביעות שיבוב שמגיש המל"ל כנגד מבטחים בגין הקצבאות שזכאים להם נפגעי תאונות עבודה ובהתאמה יכול והדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה על חברות הביטוח לשלם לנפגעים בתביעות נכות ומוות אחרות.

בהתאם לכך ביצעה החברה אומדן של השפעת העדכון האמור ובהתאם לכך הגדילה את ההפרשות, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016, בענף רכב חובה בסך של כ-38.0 אלפי ש"ח בשייר ובענף חבויות בסך של כ-6.0 אלפי ש"ח בשייר לפני מס. ההשפעה לאחר מס בגין ענפים אלו הסתכמה לסך של כ-28.2 אלפי ש"ח. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 הגדילה החברה את ההפרשות בסך של כ-4.2 מיליון ש"ח לפני מס, בעיקר בענף רכב חובה. ההשפעה לאחר מס הסתכמה לסך של כ-2.7 מיליון ש"ח.

יודגש כי בשלב זה קיימת אי ודאות בקשר להשפעת העדכון האמור, אם בכלל, על התחייבויות החברה שכן אין להן עדיין ביטוי של ממש בפסיקת בתי המשפט ולא בתשלומי התביעות הנוכחיים, ולפיכך יתכן שהתפתחות התביעות בעתיד תהיה שונה משמעותית מהערכות החברה ובהתאם לכך יתכן שהחברה תידרש לעדכן את אומדניה בהמשך.

2. מידע לגבי שינוי מהותי באומדנים ובהנחות אקטואריות:

בשנת 2016 נצפו המשך מגמת ההחמרה בעלויות לשנות החיתום הותיקות בענפים חבות מעבידים וצד ג' והמשך הגידול בשיעור הנזקים בסך ההתפתחות הסופית (Ultimate). בעקבות החמרה זו העמיקה החברה את מחקריה. כתוצאה מכך ובעקבות הבחינות האקטואריות שערך אקטואר החברה, הוא הגיע למסקנה שיש לתת ביטוי למגמת ההחמרה גם בשנות החיתום הצעירות יותר על ידי הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כך שהן תשקפנה את ההערכה המעודכנת ביותר על בסיס ניסיון העבר. הגדלה זו בוצעה ברבעון השני של השנה והסתכמה לסך של כ-24 מיליון ש"ח בשייר לשנות החיתום עד 2015 לפני מס (כ-15 מיליון ש"ח לאחר מס).

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

יב. מידע לגבי שינוי מהותי שנעשה באומדנים ובהנחות אקטואריות (המשך)

3. בתקופת הדוח, עקב ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון במשק, עודכנו לוחות הריבית להיוון העתודות בפוליסות עם אופציה לגמלא עתידית ועל גמלאות בתשלום בפוליסות מביטוחות תשואה בביטוח חיים. מסיבה זו הוגדלו עתודות ביטוח חיים בסכום של כ- 2.3 מליון ש"ח (1.5 מליון ש"ח לאחר מס) לעומת 0.1 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (0.6 מליון ש"ח לאחר מס).

לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016	
מבוקר			בלתי מבוקר		
			אלפי ש"ח		
	(0.4)	(0.8)	-	0.1	2.3
	(0.4)	(0.8)	-	0.1	2.3
	-	-	-	-	24.0
	-	-	4.2	-	44.0
	-	-	4.2	-	68.0
	(0.4)	(2.8)	4.2	0.1	70.3
	(0.3)	(1.7)	2.7	0.1	45.0

השפעת הקיטון (גידול) בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות

סה"כ ביטוח חיים

עדכון הנחות אקטואריות בענפים חבות מעבידים וצד ג' בביטוח כללי

השפעת קיטון בריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי בביטוח כללי

סה"כ ביטוח כללי

סך הכל לפני מס

סך הכל לאחר מס

יג. לעניין דחיית בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ראה באור 6 א ו-7.

באור 8: - מיסים על הכנסה

א. בחודש ינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו - 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% ל- 25%, וזאת בתחולה מיום 1 בינואר, 2016.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינוי האמור:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
37.58 (**)	17.75 (*)	26.5	2015
35.90	17.00	25.0	2016 ואילך

(*) שיעור משוקלל.

(**) לעומת שיעור מס של 37.71% ערב פרסום התיקון.

ב. יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר, 2015 חושבו לפי שיעור המס שהיה בתוקף באותו מועד. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2016 מחושבות לפי שיעור המס החדש, כאמור לעיל.

בעקבות שינוי שיעור המס, חל קיטון בסך 2.5 מליון ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין מסים נדחים. לפיכך, נרשמה בתקופת הדיווח ברווח או הפסד ורווח כולל אחר הכנסה בסך של 2.5 מיליון ש"ח.

באור 9 - אירועים לאחר תקופת הדיווח

- א. ביום 9 באוקטובר, 2016, אישרה האסיפה הכללית (לאחר אישורם של דירקטוריון החברה וועדת התגמול בחברה) את תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון ובעל השליטה בחברה - מר אלי אלעזרא. במסגרת תנאי העסקתו, החל מיום 12 באוקטובר 2016, זכאי מר אלעזרא למשכורת חודשית בסך של כ-137 אלף ש"ח (ברוטו), כאשר העלות השנתית הכוללת של השכר לא תעלה על סכום של 2.5 מיליון ש"ח ותורכב מרכיב קבוע בלבד (לא כולל מס שכר).
- ב. לעניין אישור תובענה ייצוגית ראה באור 6 א' 3 לעיל .

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2016

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	מוחזקים (לפדיון*)	מוצגים כפקדונות הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	565,344	451,642	-	1,016,986	נכסי חוב סחירים (1)
-	-	-	1,131,518	1,131,518	נכסי חוב שאינם סחירים (**)
56,984	20,258	-	-	77,242	מניות (2)
20,132	-	-	-	20,132	אחרות (3)
77,116	585,602	451,642	1,131,518	2,245,878	סה"כ

(*) נכסים מוחזקים לפדיון מוצגים בעלות מתואמת. שווים ההוגן של נכסים אלו ליום 30 בספטמבר, 2016 הינו 477,028 אלפי ש"ח.

(**) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים- ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

ליום 30 בספטמבר, 2015

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	מוחזק (לפדיון*)	הלוואות וחייבים	סך הכל	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	840,050	344,973 (*)	-	1,185,023	נכסי חוב סחירים (1)
-	-	-	1,160,060	1,160,060	נכסי חוב שאינם סחירים (**)
51,917	20,530	-	-	72,447	מניות (2)
15,628	4,449	-	-	20,077	אחרות (3)
67,545	865,029	344,973	1,160,060	2,437,607	סה"כ

(*) נכסים מוחזקים לפדיון מוצגים בעלות מתואמת. שווים ההוגן של נכסים אלו ליום 30 בספטמבר, 2015 הינו 364,791 אלפי ש"ח.

(**) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים- ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2015

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזק לפדיון* (מבוקר אלפי ש"ח)	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
1,376,262	-	(*358,777	1,017,485	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,092,108	1,092,108	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (**)
78,727	-	-	21,360	57,367	מניות (2)
32,121	-	-	16,974	15,147	אחרות (3)
<u>2,579,218</u>	<u>1,092,108</u>	<u>358,777</u>	<u>1,055,819</u>	<u>72,514</u>	סה"כ

(*) נכסים מוחזקים לפדיון מוצגים בעלות מתואמת. שווים ההוגן של נכסים אלו ליום 31 בדצמבר, 2015 הינו 381,859 אלפי ש"ח.

(**) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים- ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

(1) נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2016

הערך בספרים	עלות מופחתת	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
394,474	329,988			אגרות חוב ממשלתיות
				נכסי חוב אחרים:
				<u>שאינם ניתנים להמרה</u>
170,870	165,230			זמינים למכירה
451,642	451,642			מוחזקים לפדיון
622,512	616,872			
<u>1,016,986</u>	<u>946,860</u>			סך הכל נכסי חוב סחירים
744				ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(1) נכסי חוב סחירים (המשך)

ליום 30 בספטמבר, 2015		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
661,464	577,142	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים:
		<u>שאינם ניתנים להמרה</u>
178,586	175,508	זמינים למכירה
344,973	344,973	מוחזקים לפדיון
523,559	520,481	
1,185,023	1,097,623	סך הכל נכסי חוב סחירים
(242)		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2015		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
824,491	704,379	<u>אגרות חוב ממשלתיות</u>
		נכסי חוב אחרים:
		<u>שאינם ניתנים להמרה</u>
192,994	186,769	זמינים למכירה
358,777	358,777	מוחזקים לפדיון
551,771	545,546	
1,376,262	1,249,925	סך הכל נכסי חוב סחירים
-		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(2) מניות

ליום 30 בספטמבר, 2016		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
16,621	20,258	מניות סחירות
52,280	56,984	מניות שאינן סחירות
68,901	77,242	סך הכל מניות
	-	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2015		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
17,902	20,530	מניות סחירות
49,826	51,917	מניות שאינן סחירות
67,728	72,447	סך הכל מניות
	-	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2015		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
16,621	21,361	מניות סחירות
52,280	57,366	מניות שאינן סחירות
68,901	78,727	סך הכל מניות
	-	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(3) השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2016	
עלות	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
17,068	20,132
	-

השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2015	
עלות	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
4,448	4,449
9,345	15,628
13,793	20,077
	-

השקעות פיננסיות אחרות סחירות
השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2015	
עלות	הערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח
16,979	16,974
11,847	15,147
28,826	32,121
	-

השקעות פיננסיות אחרות סחירות
השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.
